

MISLI

Slovenski informativni list v Avstraliji! Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Brisbane, Hobart. 66 Gordon Street, Paddington, Sydney, N.S.W.

Vol. V. No. 12. DECEMBER, 1956

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical. Organ of the Slovene Community in Australia "THOUGHTS"

SLAVA BOGU
NA VIŠAVAH
IN MIR
LJUDEM
NA ZEMLJI.

BLAGOSLOVLJENE
PRAZNIKE
IN NOVO LETO
SLOVENSKEMU
NARODU

V BOŽIČNI NOČI

NAD NIZKO, SKROMNO POSTELJCO
JE ZBOR KRILAT PRIPLAVAL
IN DETE Z RAJSKO PESMICO
TAJINSTVENO USPAVAL.

IN MATERI DRHTI SRCE,
KO SRECNA GLEDA DETE;
ROCICE BOZA MU MEHKE,
POLJUBLJA LICEC CVETE . . .

OBUDI NAM NOCOJ SPOMIN
NA DNI MLADOSTNE SRECE,
KO BLESK BOŽIČNIH VELICIN
NAS MAMIL JE LJUBECE.

SAM OCE BOG SE VESELI,
KO GLEDA SLADKO SPANJE,
IN LEPI, MODRI GLAVICI
NAVDIHA ZLATE SANJE.

DARUJ NAM, DETE, SPET NOCOJ
SVOJ SLADKI MIR NEBESKI,
LJUBEZNI TVOJE ZARKI SOJ
OGREVAJ ROD CLOVESKI!

UBLAZI HRUM DRVECIB CEST,
PREZENI MRAK BRIDKOSTI,
NAJ TVOJO RAJSKO BLAGOVEST
OBJAME DIH RADOSTI! **Ivan Zorman.**

KRAMLJANJE OB JASLICAH

KO SEM hodil tretje leto v šmihelsko šolo, je bil za kaplana češki rojak Vaclav Vavovski. Bil je dober risar. Zgodbe sv. pisma nam je kar sprti ilustriral na šolsko tablo in jih znal tako nazorno pripovedovati, da jih nikdar več nisem pozabil. Vzbudil je našo otroško domišljijo, da so zgodbe kar zaživele pred nami.

Kot dijak celovške gimnazije sem doma postavljaj jaslice. Med delom so se mi oživljali spomini na pripovedovanje nekdanjega kateheta, da sem veliko laže postavljaj pastirje in obešal angele, ki so prepevali glorio. Marsikaj se mi je čudno zdelo. Joj, kakšni zabiti ljudje so morali biti ti Betlehemčani. Nič se niso zmenili za to, kar se je v sveti noči godilo med njimi. V veliki svetlobi se je pastirjem prikazal angel in oznanil "veliko veselje". Cela truma najboljših nebeških pevcev je priplavala nad betlehemske pašnike in zapela prvo božično pesem, kajpak silno glasno, da sta nebo in zemlja odmevala, in to blizu hiš, v katerih so ljudje spali, pa nobeden ni nič videl in nič slišal.

Kako je vendar to mogoče? Samo pastirji so videli in slišali angela in šli iskrat novorojenega Zveličarja. Našli so ga v hlevu zavitega v sveže plenice in v jasli položene. Po moji domišljiji je moralo biti pastirjev precejšnje število, saj v moji zrirki papirnatih figur

niso bili samo pastirji, ampak še njih matere in žene z otroci, ki so jih šli klicat, da so tudi prišle pozdravit Jezuščka. Predstavljal sem si, da so pastirji pač pripovedovali, kaj so ponoči doživeli, pa se zdi, da se ljudje niso dosti zmenili za to. Pričakoval bi, da bo šla novica od ust do ust in da bodo ljudje vsaj iz radovednosti drli v hlev gledat Dete. Pa nič!

Če so bili ljudje v Betlehemu tako zapeti in brezbrizni, ni čudno, da se novica ni razglasila v okolico. V dve uri oddaljenem Jeruzalemu menda nihče ni zvedel o rojstvu Zveličarja. Ko so kasneje prišli Modri z Jutrovega iskat Dete Jezusa, v Jeruzalemu ni nihče nič vedel o čudežnem rojstvu, v Betlehemu se pa tudi niso dosti menili za Marijo, Jožefa in Jezuščka, ki so medtem že našli stanovanje v neki hiši.

Tako sem si predstavljal dogodke in se čudil ...

Seveda v resnici ni bilo vse čisto tako, kot si je ustvarjala moja domišljija. Upoštevati moramo dejanske razmere tedanjega časa, kolikor jih moremo ugotoviti iz zanesljivih zgodovinskih virov. Poskusimo!

Sv. Luka je zapisal, da so ponoči bili pastirji na straži pri čredah. Ponoči je ostala na prostem samo drobnica, ovce in koze, govejo živino so odgnali v ograjen prostor, zato ni bilo treba mnogo pastirjev za stražo. Štirje so najbrž po-

polnoma zadostovali — in tem se je angel prikazal. Pastirske posle so vršili ali poklicni pastirji, ki so bili v to najeti in plačani, ali pa doraščajoči domači sinovi, kakor je bil David, preden je bil poklican za kralja.

Poklicni pastirji niso bili na dobrem glasu. Še domači sinovi so na paši uganjali razne hudobije, kakor beremo o Jakobovih sinovih, ki so najmlajšega brata Jožefa prodali v sužnost. Pastirjem v tistem času ljudje niso veliko verjeli. Očitati so jim, da radi pretiravajo in lažejo, kakor se dandanes ponekod očita lovcem. Zaradi tega judovska sodišča niso pripuščala pastirjev za prič. Razumljivo je torej, da ljudje niso verjeli, če so jim pravili pastirji o angelskih prikaznih. Zavrnilo so jih in rekli: ta je pa že spet pastirska ...

O prikazni in petju angelov tudi zdaj drugače mislim kot sem v svojih deških letih. Primerjam pripovedovanje evangelija s prikazovanji, ki se v naših časih dogajajo. V Fatimi so na primer Marijo videli samo trije otroci, tisoči in tisoči navzkih je niso videli. Slišali sta jo samo deklici Lucija in Jacinta, Franček jo je samo videl. Podobno je bilo v Lurdu. Samo Bernardka je Marijo videla in slišala, drugi pa ne. Tako si moramo misliti, se je

zgodilo tudi v sveti noči. Samo pastirji so videli angele in slišali njih petje, drugi pa ne. Zato v Betlehemu nihče ni zapazil, kaj se je godilo zunaj na pašniku. Bog je rojstvo Odrešenikovo le izbranim pričam razodel, ne pa vsemu ljudstvu.

Tako Bog dela, tak je njegov način. Po človeško se nam zdi, da Bog prav nerodne priče izbira. Pogoste otroke ali vsaj mlade ljudi brez posebne izobrazbe, da so komaj zmožni božja naročila izvršiti. V Betlehemu je izbral pastirje, ki tedaj niso uživali ravno najboljšega imena. Jezus je pozneje izbral apostole izmed preprostih ribičev. Ponavlja se, kar je isti Jezus rekel, da je Oče, Gospod nebes in zemlje, to prikrikl modrim in razumnim, pa razodel malim. Sv. Pavel je o tem načinu božjega delovanja pisal Korinčanom: "Kar je nespametno na svetu, si je Bog izvolil, da bi osramotil modre, in kar je slabotnega na svetu, si je Bog izvolil, da bi osramotil, kar je močnega; in izvolil si je Bog, kar je na svetu preprostega in zaničevanega ..., da se noben človek ne bo hvalil pred njim".

Naj nam v tihoti in otroški ponižnosti prinesejo božične skrivnosti vso lepoto, radost in srečo, ki jo je Bog-človek vanje položil! — Škof Gregorij Rožman.

BOŽICEVANJE NA WESTFALSKEM LETA 1931

STRELJAJ zadaj za kolonijo ob glavni cesti, ki vodi po gornjem robu gričevja in hiti s tramvajsko progo nekam čez planjavo, stoji Kupferjeva gostilna. Prikupna je kakor grad, okrašena z rezljanim, zeleno in belo popleskanim lesom. V polknice so vrezana srca.

Kupfer je Westfalec. Zanj ni drugega na svetu kakor ta sajasta, premožna dežela in ti ljudje tolikih podob in jezikov. Slovenci — ti so zanj najboljši. Delavni so, družabni, dobro pijo, lepo pojo in tudi nemški znajo bolje od Poljakov.

Dejali so mu, naj zborovalno dvorano poslika s slovenskimi motivi. Storil je tako. Po razglednicah je dal na stehna ustvariti podobe Bleda, Triglava in toliko drugih takih lepotic slovenske dežele. Potem so ga nagovorili, naj v dvorani postavi majhen oder. Tudi to se je zgodilo. Oder je bil zgrajen v dobrem tednu in premore v kuslih dveh prijazni pozorišči: gorenjsko vas in kmečko izbo z veliko pečjo, naslikano na deske. Za vse se trudi vrli Kupfer. Počasi bi se rad priučil tudi jezika. Zaenkrat še ni prišel dalje kakor do tistih paberkov, ki jih je znal že njegov oče. Ali v tistih dobah so Slovenci še največ hudiča kleli.

Skoraj vsak sobotni večer združijo dvorana pri Kupferju slovenske

družine revirja Wakterhausen. Odkar so se časi tolikanj poslabšali, Kupfer le bolj redko nastavlja sodčke izvrstnega dortmundskega piva. On ne bo obupal. Za vsako reč, še za raztrgan bankovec ima svoj dovtip in za ljubo družbo vedno kak priboljšek, bodi že v podobi nove sorte cigar ali zelenke grenkega. Za božičnico je pripravil tri steklenke pelinkovca, ženica pa zvrhano košaro kolačev.

Pepon je prišel v poznem mraku, dvorano je našel polno, tudi že močno zadimljeno.

V levem kotu pri odru stoji poldrugi meter visoko božično drevesce, pod njim ležijo tenki zavoji daril. Vse zkrizem, od mize do mize, se plete čudno mešan razgovor. Posebno ženske si pomagajo s hinderhondrom, pol po nemško. Otroci so nekam preveč mirni. Čuli so, da je prišel tudi sam konzulat, ki ga spoštljivo zro upodobljenega v tistem črno oblečenem gospodu v družbi društvenega predsednika in odbornikov za okroglo mizo blizu drevesca in odra.

Svečke zagorijo na smreki, da zablestijo obeski, zaviti v zlat, srebrn in rdeč staniol. Rudar Reberšak stoji pri drevescu in ga varuje kakor cerkovnik. Pol v tujem jeziku pol domačem šumi in se ziblje po dvorani stara pesem o sveti in blaženi noči. Potem zo-

pet vsi posedejo.

Na odru trepeče kakor svečka sedemletna Mimica. Čisto drobna je v obraz. Njene velike nemirne oči zro preplašeno v dvorano. Njena mati se je postavila tik ob oder in ji šepetala. Mimica pričinja, kakor jo je ves teden s trudom učila mama:

„Sem slovenska deklica,
Minka mi je ime,
sem obraza bi — bi — bi ...“

Dalje ne more. V grlcu jo je zagatilo, tako trdo je in se ne da povedati. V obupnem strahu pred porazom ji še bolj zasijejo razprte vijoličaste oči. Obrazek je prebledel kakor kreda. Mati prišepetava. Z desnico ji kaže, kakor da ji hoče na dlani vračati spomin na vse tisto, kar sta se učili cele večere s toliko vnemo ...

Ne gre. Mimica glasno zajohče, mati jo objame okoli nog in sname z odra. Nemško jo tolaži: „Ti moj ljubi otrok, saj ni nič hudega, nič hudega.“

Vsi strmijo, ženske brišejo oči in sučejo robce okrog nosa. Predsednik je planil izza mize naravnost k drevescu. Hlastno sega po zavojih in po imenih kliče otroke k sebi. Najprvo za Mimico večji paket, da se spet blaženo nasmehne. Potem pridejo na vrsto vsi drugi. Mali rinejo naprej, poslušajo šaljive nauke in se zahvaljujejo: Danke, danke, Onkel Paul!

Zdaj je po dvorani spet veselo. Na stol pred božičnim drevescem se postavi desetletni Reberškov Francelj. Ta je še eden najbolj

čvrstih in pogumnih. Na njegovih licih še sije zdravje trdnega savinjskega rodu. V levici drži listič, desnico dvigne in iz vsega grla deklamira: Lepa naša domovina ...

Tudi njega je mati učila ves teden. Iz razcefrane ljudske čitanke, ki jo je bila za spomin na mlada leta prinesla s seboj iz domovine, je fantu prepisala zlog za zlogom, da mu je prav razbistrila izgovor:

„Le-pa na-scha do-mo-wi-na, o-ju-nasch-ka sem-la mi-la ...“

Gromovito ploskajo.

Oni, ki imajo otroke, vedo, kako trda je ta reč. Naučiti mladino v tujini lastne besede! Dopovedati jim nekaj lepega, dojemljivega o tisti stari deželi nekje na jugu. O krajih daleč pod visokimi gorami, ob rekah, potokih in jezerih, v sencih prostranih gozdov in hribov s cerkvami, o nekem svetlem paradizu, kjer poleti zore češnje, da jih še ptičkom ne zmanjka, jeseni pa jabolka, da se šibijo veje.

To je vse tako radostno, a tuje in daleč. Predaleč!

Reberšek ugaša svečke, prav po božno je zamišljen. Otroci odhajajo z darili domov v kolonijo. Guess Gott ... se smeje poslavljajo. V borne, ohlapne plašče zaviti hite drug za drugim skozi vrata in v gručah na cesto.

Stari bodo še posedeli. Reberšek po dvakrat, po tiktat ugasne vsako svečko, misli na hišico nekje na gozdnem robu Savinjske doline in prešteva leta in mesece ...

(Iz povesti: TULIPAN.)

MOJ SVETI VEČER na Gorenjskem

POTEKLO je že par desetletij. Bilo je čisto na drugem koncu sveta, pa mi je spomin drag kot lastno ime.

Spomin na slike iz nekdanjih božičnih dni.

Dan pred božičem v debelih kosmih naletuje sneg. Do kolen debela plast mi je zadrževala pot, ko sem se vračal iz župnišča in stiskal k sebi knjige družbe sv. Mohorja, ki mi jih je dal g. Vaclav.

Kratek je bil dan in jutro se je skoraj rokovalo z večerom. Vedel sem, da je posebna skrivnost v predbožičnem dnevu, nisem ji pa segel do dna. Ko se je zvečerilo, je nastopilo pravo prazniško razpoloženje. Še žival v hlevu je nekako razodevala, da čuti izrednost tega večera.

Sestre so imele polno opravka pri postavljanju jaslic. Ena je bila bolj iznajdljiva kot druga. Jaz sem si kot najstarejši sin lastil pravico, da pripravim ogenj za kajenje hišnih prostorov. Nalomil sem šib iz butare cvetne nedelje in naredil ogenj. Ob Ave Mariji se je zbrala procesija: Oče je nosil žerjavico in rožni venec. Jaz sem hodil pred njim, nesel kadilo in odpiral vrata v vse hišne prostore. Mati je z vejico kropila na vse strani. Ko smo se vrnili v hišo, je mati razpihala žerjavico in pri plamenčku vžgala lučko za jaslice in petrolejko.

Povečerjali smo in pomolili. Odločili izmed sebe štiri, da pojdemo k polnočnici, ki naj jo dočakamo na peči. Mama, Franca, Mara in jaz. Drugi so odšli k počitku. Peč je prijetno dihala. Franca je listala po Koledarju, jaz sem ji gledal preko rame in lovil slike. Mara se je motila s pletenjem, mama je pa bila zatopljena v Večernice. Tako vnetih brak je bilo malo na Gorenjskem tiste čase. Ni se ločila od knjige, dokler je ni zajela vase do zadnje strani.

Malo po enajstih zabunka na vrata. Bil je Podržajev oče, ki je prinesel ključ od domače hiše, da naš oče popazi nanjo med polnočnico.

"Prepleto, kdo bi si mislil, da se ga bo toliko naletelo!"

Ko je videl naše zaskrbljene poglede, je hitro obrnil in nas potolažil:

"No, sedaj nič več ne sneži, vodil bom jaz, imam s seboj lepo suho smolnico, gorela vam bo kot svetel dan. Le na noge in pripravite se."

Mama mu je ponudila lipovega čaja, ki ga je kar stoje hitro popil.

Potem smo se zakadili v sneg. Podržajev oče naprej, mi smo mu v gosjem redu sledili. Molčali smo, vsak se je potopil v neko skrivno-

stno nastrojenost. Enkrat nas je prebudil zajček, ki je pulil zaostal repnik izpod snega. Zagledal se je v nas in oči so se mu čudno žarko avetile. Iz gozda se je čulo pokanje drevja pod težkim snežnim bremenom. Tam z druge strani se je zdaj pa zdaj oglašil lajež lisjaka, pa spet onemel. Od hiš so se vsepovsod trgale lučke in se vse obračale v eno smer.

Dospeli smo do Kovačevega znamenja. Ob njem so se ustavljali pogrebci, ob njem se je pel evangelij na dan sv. Rešnjega Telesa. Tudi svete noči je bilo to znamenje po svoje deležno. Kovačev Tonček je bil napravil v njem umetniške jaslice in jih osvetlil z raznobarnimi lučkami.

Od tu naprej smo imeli shojeno pot in precej osvetljeno, pa je Podržaj smolnice potlačil v sneg, da so ugasnile. Bili smo že blizu cerkve in zapeli so svetonočni zvonovi. Od treh strani so ljudje vrelj vanjo.

Moral bi imeti Finžgarjevo pero, da bi opisal, kaj so jim pomenile svetonočne skrivnosti. Jaz se kajpada še nisem mogel dvigniti nad čustva zglednega ministranta. Z Obramovim Jožetom sva skozi več let stregla g. Vaclavu pri sv. maši. Ko se to noč pridrenjam v zakristijo, me je čakalo posebno božično veselje. Našel sem ministrantovsko obleko lepo oprano in zlikano, kar je bila velika redkost.

Še malo in ura je bila polnoč. Vzajem gorečo svečo in pozvonim pred zakristijskimi vrati. Za menoj je stopal Joža in na rokah mu je počivalo Dete. Pred nama je svedral mežnar in nama delal pot skozi množico. S kora je lila melodija Svete noči, ki sta jo igrala na gosli dva študenta, oba Franceta. Po cerkvi je vladala sveta tihota. Prišli smo do jaslice in Joža je položil vanje Dete, mežnar je ves prizor lepo osvetlil. Za hip smo pokleknil in počastili božje Dete, potem smo jo urnih nog pobrali nazaj v zakristijo.

Potem je bila takoj polnočita maša. Organist Janez se je mučil z razglašenimi orgljami, da sem ga kar videl, kako se poti. Res, orgle niso bile prida, zato pa petje toliko boljše. Kako krasno je tenorist France zapel med Credo: "Et incarnatus est ..." Nisem vedel, kaj pomenijo besede, a so se mi zapičile v spomin za vselej. Za Francetom so poprijele s polnim sopranom Marica in Lojzka in druga dekleta, fantje niso zaostajali. Bili so pravi gorenjski slavčki ...

Zdaj so te slike samo še živi spomini. Kje so zdaj vsi ti dobri ljudje? Naj bodo njim v spomin zapisane te vrstice, posebno še g. Vaclavu, češkemu rojaku, ki je pri nas pasel duše nad 30 let. In Jožu, ki mu je kot osmošolcu škofovih zavodov smrt pretrgala nit življenja ... Tisto noč po polnočnici se je pa z menoj vred poln življenja zaprašil v sneg, ko nama je bil g. Vaclav stisnil v roke za božič majhen dar ...

Jože Maček.

Brisbane!

Brisbane!

Slovenci in prijatelji vljudno vabljeni in zabavo

„POD BOŽIČNIM DREVESOM“

V soboto 29. dec. na 331 George St.

Otroke bo obiskal Miklavž s paketi pri jaslicah.

„Planinka“.

GEELONG!

VICTORIA!

GEELONG!

Vse Slovence in njihove prijatelje vabimo na

„STEFANOVANJE“

v sredo 26. decembra Ob 7. uri zvečer

v Railway Institute Hall, Geelong

Pijaca in jedaca preksrbljeni. Na svidenje!

Odbor

SLOVENSKA KULTURA — AKCIJA

Poverjenik za Slovensko Kulturno Akcijo v Avstraliji je:
Zvonimir Hribar, 30 Urana Road, Albury-Lavington, N.S.W.
V vseh zadevah Kulturne Akcije se obračajte nanj.

V MESECU februarju 1954 so v Buenos Airesu ustanovili Slovensko Kulturno Akcijo. To je družba, ki naj pospešuje in posreduje slovenske kulturne stvaritve v krščanskem smislu.

Slovenski izseljenci so prinesli s seboj iz domovine v nove kraje bogate kulturne dediščine. Mnogi so še tudi v tujini ustvarjali nove kulturne vrednote, a bili so vedno bolj redki. Drugi so podlegli malodušju, posebno če so morali delati v poklicih, ki jih niso bili vajeni, ali pa so morali svoje sposobnosti nuditi tujcu. Kulturna Akcija naj bi jih povezala in jim dala možnosti za ustvarjanje.

Kulturna Akcija ni bila namenjena samo argentinskim Slovincem. Povezala je kulturne delavce vseh dežel, kjer bivajo naši ljudje, bodisi onkraj mej Jugoslavije, bodisi v izseljenstvu. Zgodovinski oddelek n.p. ima večino svojih ustvarjalcev izven Argentine. V glasbenem in gledališkem odseku prevladujejo "Argentinci", v ostalih oddelkih vlada precejšnje ravnovesje.

Akcija izdaja revijo "Meddobje" in letni zbornik "Vrednote".

"Meddobje" je literarno umetniška revija, ki prinaša vse vrste leposlovja. Objavlja tudi krajše filozofske in druge znanstvene sestavke, v obilni meri pa poročila o kulturnem delu Slovencev doma in po svetu. Prinaša tudi slike. Izjaha dvomesečno in je izšla že prva dvojna številka III. letnika.

"Vrednote" so vsakoletni zbornik znanstvenih razprav, zlasti s filozofskega, umetnostno znanstvenega in slovensko-zgodovinskega področja. SKA ima pa v načrtu izdajanje posebnega zgodovinskega zbornika, ki naj bi izhajal vsako drugo leto.

Poleg teh periodičnih izdanj je izdala in založila SKA nasleđe knjige:

1. Stanko Kociper: *Mertik*. Zbirka novel iz Slovenskih gor.

2. Ivan Pregelj: *Moj svet in moj čas*. Zbirka črtic, pesmi in povesti, ki predstavljajo nekakšen življenjski opis tega največjega slovenskega katoliškega pisatelja.

3. Kos — Gorše: *Križev pot*

prosečih. Postaje križvega pota in pesniško besedilo.

4. Tine Debeljak — Bara Remec: *Kyrie eleison*. Debeljakove pesmi ob desetletnici slovenske tragedije s likami Bara Remec.

5. Narte Velikonja: *Ljudje*. Obširna zbirka črtic, novel in povesti pisatelja-mučenika.

6. Marijan Marolt: *Zori, noč vesela!* Izriven roman, ki se godi po večini na Vrhniki pred 90 leti.

7. Dinko Bertonec-Vojko Arko: *Dhaulagiri*. Slovenski planinec popisuje svoj vzpon na 8,000 m. visok vrh v Himalaji. Krasne ilustracije.

8. Lojze Gržinič: *Baragov oratorij*. Na besedilo Tineta Debeljaka. Izvirna skladba.

France Balantič: *Zbrane pesmi*. Popolno izdanje pesnitev največjega slov. pesnika zadnje dobe, ki je kot domobranec zgorel v postojanki, zažgani po partizanih.

V letošnjem načrtu so še naslednje knjige:

10. Zorko Simčič: *Človek na obeh straneh stene*. Povest iz življenja slov. izseljencev v Argentini.

11. France Papež: *Osnovno govorjenje in petje*. Pesniška zbirka.

12. Ruda Jurčec: *Ljubljanski triptih*. Roman iz sedanje Ljubljane.

13. Še en izviren slovenski roman.

14. Mirko Kunčič: *Mladinska knjiga*.

Iz tega pregleda se vidi, da izdaja knjižna založba poleg večine izvirnih spisov tudi dela starejših pisateljev, ki bi se morala v rednih razmerah nujno izdajati doma, pa to pod sedanjim režimom ni mogoče. Tako povezuje založba mojstre, ki so dali poleta našemu modernemu leposlovju, z novimi ustvarjalci v tujini.

V slovenskem stanovanju, naj bo samčeva sobica ali družinski dom, je knjižnica prav tako potrebna kot stoli in miza, postelja in ognjišče. Na knjižno polico slovenskega izseljenca spadajo tudi izdanja Sl. Kul. Akcije. Po svoji lepi opremi bodo najlepši okras vsakega slovenskega domovanja. Obenem pa najbolj tečna hrana za naše ljudi.

PESNIK IVAN S KLANCA

„Resnično, domovina, ljubil sem te s spoznanjem; videl sem te vso v nadlogah in v grehah, v sramoti in v zmotah, v ponižanju in v bridkosti; zato sem z žalostjo in s srdom v srcu ljubil tvojo oskrunjeno lepoto. — Moje delo je knjiga ljubezni. Odpri jo, domovina, da boš videla, kdo ti je pravičen sin. Dal sem ti, kar sem imel.”

(Bela krizantema.)

KOMUR slovenska pisana beseda ni tuja, bo gornje vrste nepogrešljivo prisodil Ivanu Cankarju. Ta kratek odstavek pa tudi zadostuje, da bralec takoj in brez težave spozna duhovno obličje tega človeka in umetnika, silovito rahločutnost njegovega srca in nedosežno melodijo njegove besede.

Cankar se je pred 80 leti rodil „na Klanca” na Vrhniki kot sin revnega krojača. Njegovo šolanje se je začelo — kakor sam poroča — v „enajsti šoli” pod vrhniškim mostom, a končalo z maturo na ljubljanski realki (prvič padel), ko je imel 20 let. Nato se je vpisal na tehnično fakulteto dunajske univerze, ali nikoli ni postal inženir-tehničar. Pač pa mu je bilo dano, da je postal najimenitnejši inženir slovenske besede in neprekošen graditelj slovenske književnosti.

Na Dunaju je ostal 12 let, živeč bedno bohemsko življenje študenta, ki je opustil študij in se predal poklicnemu pisateljevanju. Hira-joč se je slednjič na prigovarjanje prijateljev povrnil v domovino, v Ljubljano, kjer je po osemih letih njegovo slabotno telo vzela pljučnica. Pokopali so ga pri sv. Krištofu poleg Murna in Ketteja, obeh mladostnih in idejnih vrstnikov in tovarišev ter obenem dveh likov iz njegove Lepe Vide.

V svojem kratkem življenju in komaj 20letnem ustvarjanju je napisal preko 30 knjig: pesmi, romanov, povesti, novel, dram in ertic ter prevod dveh Shakespearjevih del (Hamlet, Romeo in Julija).

Cankarjevo življenjsko delo nas je postavilo rame do ramena, kot enakovredne, v vrsto kulturnih narodov Evrope. Njegov genij je imel najmočnejši vpliv na sodobnike in na zaslužen priznanje mu ni bilo treba čakati do prihodnjega rodu.

Cankar ni bil pesnik v običajnem pomenu te besede. Njegovi prvenci so sicer bili v verzih, ali njegova prava moč in veličina je v nevezani besedi, ki pa ima ritem in melodijo pesmi. Pod njegovim peresom je slovenski jezik zapel tako, kot še nikoli prej. Njegova lirična narava je umela tudi kaluže preobleči v praznično odetev in preliti v pesem belih cest, šumečih logov in zelenih vrhniških dobav.

Cankar se je zavedal svojega umetniškega poslanstva, ki ni samo leposlovno ustvarjanje, nego nič manj čiščenje in oblikovanje vseobče človeške miselnosti in morale. On ni bil pridigar, temveč umetnik-sodnik, ki s svojega vzvišenega mesta opaža in neusmiljeno biča človeške slabosti z bolečo ostrostjo jedke satire. Na drugi strani pa je v svojem naravnost mesijanskem čutu pravičnosti do skrajnosti rahločuten do trpečih in zavrženih, do ponižanih in razžaljenih, do onih, ki hirajo v mraku, a hrepene po luči in lepoti. Njegov gnev ni oseben, nego je gnev

Mojzesa, ko se je vrnil s Sinajske gore; njegova ljubezen ni samo-ljubna in trubadurska, nego je pristna, dobrohotna in daritvena.

Celo umetnikova zunanost sama nam kaže to edinstveno dvojnost značaja: huzarske mustače in in asketsko lice brez osmeha označuje strogost pravičnega sodnika, ki mu je tuj vsak vpliv razen lastne, skozi najtanjšo sito presejane vesti; bela krizantema v njegovi gumbnici — „uboga krizantema siromakova” — pa izdaja njegovo brez mere toplo in plaho srce, čigar rahle strune zadržte že, če solza iz očesa nebogljenega kane na to čudovito harfo.

Današnji blodni rod v domovini si hoče Cankarja prisvojiti kot svojo vzročno veličino in dediščino. Nič ni bolj zmotno, kajti nikdo ni bil bolj oddaljen od materializma, ozkih ideoloških interesov, puhle demagogije in grobe sile kot Ivan Cankar.

Docela vsi dogodki iz njegovih spisov se razvijajo v zbito ozkem prostoru med temnim Močilnikom in čustveno brezpomembnim Grubarjevim kanalom. Vendar se smotrnemu bralcu ta navidezna stisnjenost razširi v prostor, kjer živi ves slovenski rod; še več: v prostor, ki ga oživljata dve milijardi človeških bitij. Zunanost je umetniku samo okvir, dočim so njegova stvarna raziskavanja usmerjena izključno v človekovo notranjost. Cankar je raziskovalec človeške duše; grebel je po lastnem srcu in po srcih drugih s spretno roko kirurga, ki želi izločiti tvor od zdravega tkiva in dati življenje.

Njegovo puntarstvo ni bilo rojeno iz ostudne mržnje, nego iz ljubezni in sočutja. Iz dna duše je obsojal napuh in zlobo, koristolvlje in hinavstvo, laž in neiskrenost v vsaki obliki, čemur je dal ime: farizejstvo in filistrstvo. Sodil je druge, ali zato, da bi jim pokazal luč in pravo pot. Še ostreje je sodil in obsodil lastne zablode in grehe, ko je — to pot z življenjskega „klanca” — pretresal spomine iz svoje preteklosti v Mojem življenju.

Cankarjevemu geniju je zadostovalo manj kot 20 let, da se je razvil do umetniške popolnosti. Ko je s Podobami iz sanj prispel do vrhunca ter do zadnjega obračunal s samim seboj, človeštvom in Bogom, je smrt prišla ponj; prav po onem Prešernovem verzu: „Prijazna smrt, predolgo se ne mudi!”

Cankar je od mladostno neugnanne Erotike preko odrešujočega Križa na gori in trpke usode idealista Martina Kačurja prispel do surovo plemenitega viteza Hlapca Jerneja. Nato se je, preko npravne bede Šentflorjanske doline, sočutno približal onim, ki z Nino in ubogimi deklicami iz Hiše Marije Pomočnice gredo Za križem v Novo življenje. V Lepi Vidi se je pridružil tistim, ki iščejo srečo in hrepene po lepoti; a z Milanom

in Mileno je prisluhnil magičnim utripom dveh mladih src, od ljubezni vnetih. Slednjič se je v Mojem življenju in Grešniku Lenartu spokorno in javno spovedal vseh svojih malih in smrtnih grehov, katere pa mu je Bog na tem in na onem svetu že zdavnaj odpustil, kajti je videl v tem človeku pravičnika, v čigar srcu ni trohice

zlobe.

Ivan Cankar je samorasla veličina, ki ne potrebuje naše hvale. Pisec teh vrstic tudi nima takega namena. Želi samo — ob 80letnici umetnikovega rojstva — obuditi spomin nanj na tem daljnem kontinentu, kamor je čudna usoda tudi sem ter tja vrgla serco njegovih podob. — A. Povhe.

Ljubljana: Znameniti vodnjak in stolnica sv. Miklavža

MIKLAVŽEVO — NEKOČ ...

Kaj je to danes tam v beli Ljubljani, kam le v tem mrazu hitijo meščani? Veter vso noč je tulil, je gosto snežilo, pa komaj se jutro je sivo zbudilo, že vse je na poti: Iz šiške in Viča, iz Vodmata, Most in iz Rožne doline, od Iga, Posavja, dol z grajskega griča, od Prul, id Trnovega in od Ledine . . . Naj sneg še bolj pada, naj veter nagaja, na sejem mudri se, Miklavž že prihaja!

Na Nnskem se trgu tam „štanti” vrste, od njih se ponudbe vabljivo glase: „Šibe, korobači, piškoti iz lecta, kolači, konjički leseni, pogače, Miklavži medeni, fige, rožiči, datlji, orehi, žepni nožiči, sanke, drsalke, trobente, piščalke, pisani robci, uhani, rute volnene, prstani, škornji usnjeni, kape krznene . . . Vse, kar srce poželi, hitite, hitite, pri meni se vse najlepše dobi, lepe prilžnosti ne zamudite!”

Se množica drenja, je velik živ žav, se polnijo torbe, mošnjiki — vse prav!

Sejma je konec, spet legel je mrak, na Nnskem se trgu pobelil je tlak. Še enkrat molitev k Miklavžu hiti, pod snežno odejo Ljubljana zaspri. Miklavž pa skrivnostni po tihem prihaja, nedolžnim prinaša darove iz raja . . .

Kako naj spomin mi v tujini ovene na srečne te čase in rože ledene?

— Pavla.

RAZGOVOR PRI MIZI

SREDI meseca julija sem spet spet obiskal Cvetota, arhitekta Mejača. Krepko mi je stisnil roko in pozdravljaj: Zdaj si doma, da veš! Tako se moraš počutiti kot bi bil nekje pod Kamniškimi planinami." Po teh besedah je planil h klavirju in burno zaigral Triglavsko koračnico. Gospa Janina je po taktu oblagala mizo z raznimi dobrotami. Jaz sem z užitkom sledil gibom obeh, sem pač človek iz telesa in duše . . . Cveto preskoči od koračnice na posnemanje zvonov. Šmarnogorsko potrkanje se mu enako posreči kot malo pozneje komendsko. Ta zaključek njegovega igranja me je čudno prevzel. Lepo obložena miza se mi ni zdela več tako mikavna . . .

Zaželel sem si, da bi se mogel z Mejačem pomeniti o tem in onem s svinčnikom v roki. In res, naslednji dan sem se vsedel za mizo, nanjo pa položil zvezek in svinčnik. Cvetotu sem dal razumeti, da bo nekaj takega, kar se imenuje intervju. Postavil se je v sredo sobe, lasje so mu v krivuljah silili na čelo, z žveplenko si je prižgal fajfo. Vprašujoče me je pogledal izpod namrščenih obrvi. Namesto da bi čakal na moje vprašanje, je sam vprašal prvi:

„Koliko milj si prevozil, da si me prišel intervjuat?“

„Nekaj čez sto in petdeset.“

„Kakšna je cesta?“

„Mestoma močno poškodovana od povodnji. Emkrat je moral moj konj prebresti 2 čevlja visoko vodo, da je skoraj obtičal v njej.“

„Jože, veseli me, da si se tako potrudil za ta obisk. Ni bilo brez žrtev. Prišel si ne samo kot rojak, obiskal si me kot prijatelj.“

Pokimal sem, pa skušal pohiteti z intervjujem, da mi Cveto spet ne uide kam drugam.

„Cveto, zdaj pa nekaj drugega. Kaj je tvoje mnenje o naših rojakih raztresenih širom po Avstraliji?“

„Če naj podam svoje mnenje predvsem o tistih, ki jih bo pač največ, samskih možkir, moram brez ovinkov reči, da se mi smilijo. Odrngani so, odsekani so. Za telesno življenje jim dežela že poskrbi. Njihova duševnost pa po večini tava v temi. Otipavajo na desno in levo — pusta praznina! Manjka duševne hrane, ki bi brez velikih skokov nadaljevala tam, kjer je popustila domovina. Knjig so kaj malo prinesli s seboj, malokdo dobiva slovenski list čez morje, društvenega življenja niso tu ne našli ne še sami ustvarili. Avstralsko duševno življenje jim je še zaprto že zaradi jezika in takih ovir. Brez duševne hrane se pa izgubljajo v materializem, drugače skoraj biti ne more. Veliko nalogo si je naložil list MISLI, brez vprašanja in pomislekov bi se morali vsi zgrniti okoli njega. Zaenkrat ni tako zelo važno, kakšen je ali naj bi bil, že to je veliko, da ga splor imamo. Samo dejstvo, da list obstoji, pomeni glasen klic k samozavesti in medsebojni povezavi.“

„Kako si pa zamišljaš samozavest in medsebojno povezavo?“

„Zelo preprosto. Sleherni med nami je v duhu povezan z domovino onkraj luže — 12 tisoč milj

daleč. Te povezanosti se nismo otresli, po naravi je v nas. Vsak ve, kje so njegovi ljudje onkraj morja, bližnji sorodniki in prijatelji. Tu pa ni tako. Ne vemo drug za drugega, 3 tisoč milj je morda od rojaka do rojaka, od naselbine, odkod boš zvedel o njih in njihovem počutju, če ni iz skupnega glasila? Praznina! Ko pa dobim MISLI in pregledam vsebino, mi povsod gleda iz lista zlati nauk, ki pravi: Bodi Slovencu brat, drugim narodnostim pa dober so-sed!“

„Ali imaš vtis, da bodo MISLI svoji nalogi kos?“

„Naivno vprašanje! To je odvisno od tega, kako list sprejema. Če je v meni zamrl čut slovenske zavesti in nimam več potrebe po kakšni povezanosti med rojaki, vsaj družabni če že ne kulturni, mi list ne bo nič pomenil. Morda ga pregledam, hladno odložim in si mislim s Prešernom: Kaj pa je tebe treba bilo? S takim počutjem ne bom k stvari nič doprinesel. Nekdo drug se pa ob branju ogreje, napiše tudi sam čisto preprosto svoje doživljanje in občutja. List ojači, mnogi z zanimanjem berejo, tudi sami začno jemati pero v roke. Ta človek je pripomogel k povezanosti, čeprav morda na razdaljo tisoč milj. **Dopisovati v list je enako potrebno kot poravnati naročnino.**“

„Ali se ti zdi, da je o najinem razgovoru vredno napisati za MISLI?“

„Zakaj pa ne? Zanimanje je treba vzbujati. Morda se bo le kdo pozanimal, ko bo bral, kako sva se midva pogovarjala. Seveda najin uspeh ne bo kakšna triglavska gora. Toda tudi drobcev ne gre zametavati. Več kot drobec pa bo, če se počasi živo zavemo, da so MISLI za vse. Preprost človek naj ne misli, da ne sme pisati v list, ker tu pa tam napiše kak članek visoko šolan izobraženec. Izobraženec naj se listu ne poshujje, češ: Otročarije prejema od dopisnikov, otročarije tudi objavlja. Vsak naš rojak naj se znajde v MISLI, kakor se mu je treba znajti v Avstraliji.“

„Ko sva že pri tem, kako naj bi po tvojih mislih naši intelektualci pomagali reševati pereča vprašanja emigracije?“

„Tako kot vsak drug, ki se čuti Slovenca in se zaveda dolžnosti do sorojaka. Slovenska samozavest in želja po povezanosti sta prva koraka. To dvoje trenutno v glavnem vrše med nami MISLI. Torej naj tudi vsak intelektualci zbuja zanimanje za naše glasilo. Naj se mu ne zdi za malo napisati kaj za list, komentirati njegovo vsebino, svetovati, kako bi bilo bolje. Ne bo mogoče takoj ustreči, pa naj pride kdo še s tako sijajnim predlogom. Zanimanje se pa le kaže in to je zmerom poglavitno. Če je zanimanje, se bodo nadaljnja pota sama odpirala. Če ni zanimanja, je praznina povsod, povsod pa tudi—zguba.“

„Hvala, Cveto! Nekaj od tega, kar sva govorila, se bo dalo napisati za javnost. Zbogom za zdaj, bova pa št drugič kakšno rekla, ko naju bodo šmarnogorski zvonovi spet spomnili, da sva v Avstraliji—in nisva . . .“—**Jože Maček.**

Tvoj blagoslov

Kje so pesmi pomladi? V sijočo noč se usipljejo samo rdečkaste luči in žgoči trah žarometov in cest.

Kje,

kje so pesmi pomladi? Tam doli je zeleno obarval se most.

In hodim ob vabečih, drgetajočih palmah, tavam in iščem,

nebo je pa polno teh tujih zvezd.

Bila si z mano od vedno.

Tiha in dobra kot dvoje otroških oči.

Naj skrijem obraz v rob Tvojega krila,

naj najdem pokoja!

Povej, ali sem res pogumna in močna in ni vse samo odblesk Tvoje molitve in Tvoj blagoslov —

Ti, mamica moja?

Neva Rudolf.

Olimpiada 1956

“The important thing in the Olympic Games is not to win, but to take part.”

Pierre de Coubertin.

V letih svojega obstoja Avstralija še nikdar ni bila tako blizu ostalemu svetu, kot v času letošnje olimpiade v Melbournu. Bilo je verjetno prvič, da so se na njeni zemlji zbrali zastopniki tako številnih narodov in se kljub svetovni napetosti omejili na častno preizkušanje sil v športu. Kot v posmeh politični zmešnjavi v svetu smo videli nemške športnike, ki so korakali po eno zastavo in predstavljali en narod, čeprav je primoran živeti razkosan v dve državni tvorbi.

Dan 22. novembra, slavnostni dan odprtja iger, bo ostal v živem spominu še dolga leta vsakemu športniku v Avstraliji, posebno pa onim, ki so bili priče veličastnemu prizoru.

Za našo novo domovino ter za vsako deželo, kjer se vršijo olimpijske igre, pa pomeni ta dogodek veliko čast in pa težko nalogo za organiziranje. Nam gledalcem in kritikom niti ne pride do zavesti, kaj vse je potrebno za ureditev vseh podrobnosti v prehrani in stanovanju že samih sodelujočih športnikov, kaj šele, če vzamemo v poštev stotine časnikarjev z vsega sveta, ki so se zbrali v Melbournu.

Mesece in mesece je svetovno časopisje razpravljalo o vprašanju, če bodo Avstralsci zmožni pripraviti vse to zadovoljivo, in mnogi so celo zahtevali, da se Avstraliji igre odvzamejo, češ: saj dežela tega ni sposobna. Po vseh prerekanjih in zagotavljanjih je prvotna odločitev le ostala in zdaj vidimo, da se je odlično obnesla.

Navdušenje je doseglo višek, ko se je prikazal v stadiju tekač z bakljo, katere ogenj je bil prižgan v mestu Olimpija na Grškem. S

sončnimi žarki in na isti način kot so delali stari Grki, so bakljo prižgali. Iz Grčije so jo pripeljali s posebnimi aeroplani do Darwina, kjer jo je sprejel kot pravi Avstralec — domačin—črnc. Od tam naprej so jo deloma nesli tekači, deloma pa spet aeroplan, posebno v toplih predelih do Cairnsa, od tam do Melbournu pa zopet tekači. V vseh krajih, od majhnih naselbin do velemest, so se zbirale množice ne glede na uro, da pozdravijo tekača s simbolom iger.

Do zadnjega trenutka niso objavili imen treh avstralskih atletov, ki so bili izbrani za častna mesta: tekač, ki bo prižgal z bakljo olimpijski ogenj, ki je imel goreti ves čas iger, zastavonoša avstralskega moštva in atleta, ki bo izrekel olimpijsko prisego. Mladi Ron Clarke, „junior“ prvak v teku ene milje je bil tekač. Merlyn Wood, ki je dobil zlato medaljo leta 1952 v Helsinkih, je bil zastavonoša. Tekoč John Landy je prisegel v imenu vseh sodelujočih atletov naslednjo prisego:

„Prisegamo, da se bomo udeleževali olimpijskih iger v pravičem tekmovanju, da bomo spoštovali pravila iger z željo, sodelovati v športnem duhu v čast svoje domovine in v slavo športa.“

K odprtju olimpiade je prišlo nad 100,000 ljudi, med njimi tudi mnogo naših rojakov, ljubiteljev športa in gostoljubnega Melbournu.

Kljub poprejšnjim prerokovanjem in oviram se je Avstralija kot država-gostiteljica dobro izkazala. Vsem obiskovalcem bodo ostali olimpijski dnevi v Melbournu v dobrem spominu. Nam, ki se nismo mogli osebno udeležiti, bodo dali dve uri lepega programa v kinu.—**M.L.**

CONTINENTAL
SMALLGOODS

John HOJNIK

231 ST. GEORGE'S ROAD
Nth. Fitzroy, Melbourne, Vic.

**zeli vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike
in srečno novo leto.**

ZA VSAKOGAR NEKAJ

Že parkrat sem bil naprošen od strani uredništva (ob izmenjavi pisem), da bi kaj napisal za MISLI. Dolgo se nisem mogel odločiti, o čem naj pišem. Povod za te vrstice mi je pa dala (zdaj že zaključena) šestmesečna kampanja, oziroma njen trimesečni podaljšek. O tem sem sklenil nekaj napisati.

Torej kampanja s svojo podaljšavo je mimo nas in sicer, človek bi sodil, brez omembe vredsih uspehov. Nekaj sto čitalcev je, kolikor vem, plačalo svoj dolg, ki so ga bili po naravnih in božjih zakonih dolžni plačati. Imenujem jih čitalce, ne naročnike. Razlog je v tem, ker mnogi res niso MISLI nikoli naročili, pač pa so MISLI same iskale in našle svoje čitalce pod geslom: „MISLI so zastoj, zadovoljni smo že, da jih čitate.“

Tedaj pa — ako je imel kdo od čitalcev kaj čuta za pravičnost, je poslal kakih 10 šilingov, kdor pa tega čuta ni imel, ni poslal nič. Kartoteka takih poiskancev je v uredništvu rasla iz dneva v dan, ko je pa bila „cifra“ dovolj visoka, so tudi MISLI izgubile svoje potrpljenje in postavile ceno: EN FUNT. Kdor je plačal ta funt, je MISLI naprej dobival in bral, kdor ni plačal, pa tudi ni odpovedal lista. Prišel je čas, ko smo se vsi znašli v zelo neprijetnem položaju, čitalci in uredništvo.

Čitalci: „Zakaj mi pošiljate, ko pa nisem nikdar naročil?“

Uredništvo: „Zakaj pa nisi lista vrnil ali ga odklonil, ko nisi hotel čitati?“

Naj povem, kaj sodim o eni in drugi strani.

Nečedno je od čitalca, ki morda že leta prejema list in morda tudi rad čita, pa ne more najti od 365 dni nega v letu, da bi poslal tisti skromni funt. Saj ni tako važno, da si gre kupit Money Order, lahko kar funt potisne v kuverto in stvar je opravljena za eno celo leto. Dragi čitalec, čitalka! Ako se ti zdijo MISLI za tvoj visoki razum nepomembne, odnosno preveč preprosto čtivo, ali pa morda že težko obvladaš slovenščino, ko si že par mesecev v Avstraliji, ali pa se ti MISLI zdijo preveč pobožne in „farške“, vse to lahko poveš v obraz. Ne boj se, da bi te morda jutri policija dvignila iz postelje, preden si voljan sam vstati. Ako se pa le bojiš napisati za objavo v MISLIH svoje mnenje, pa napiši vsaj eno vrstico na uredništvo in povej, da se želiš znebiti teh nadležnih MISLI. Če pa le misliš, da bi ti uredništvo kljub temu še nadalje pošiljalo, pa piši, da si spremenil naslov, ki ga boš

poslal, kadar boš list spet hotel dobivati. Tu naj omenim še to, da se mi zdi strašno nesramno, da ljudje ne pošiljajo sprememb naslovov. Naravnost kriminalno je, če čitalec pusti, da mu list prihaja na primer v Qld, dočim že leto dni živi v Victoriji.

Zdaj pa še malo v Sydney k uredniku. Tudi z njim bi se rad v tem spisu nekoliko pomenil, seveda čisto po domače.

Torej imeli smo kampanjo. Kaj je bil njen cilj, ni treba ponavljati. Omembe vredno pa je, da je po kampanji ostal vtis, da bomo v letu 1957 spet imeli kampanjo. Resnično, toda žalostno! Toliko nas je, pa naj brez kampanje izgubimo še ta skromni list! Da, MISLI propadajo! Ali je potrebno, da se vprašamo, zakaj propadajo, ali pa morda že kar vemo? Hočem podati nekaj svojih misli o tem. Moje mišljenje je mišljenje človeka, ki mu ni vseeno, če slovenski tisk propada ali napreduje.

MISLI so malo preveč pobožne in nič drugega jim ne manjka! Koliko nas Slovencev je na tem kontinentu, točno ne vem. Vem pa, da je mnogo več moških kot žensk. Moški, dasi nismo brezverci ali divjaki, nimamo radi, da nam kdo neprestano rožlja z rožnim vencem pod nosom. V tem, mislim, je glavni vzrok popuščenja, da naši ljudje bežijo pred MISLIMI. Po drugi strani smo pa v zadnji vojni doživeli vsestranska ogromna razočaranja, tako da danes le s težavo komu zupamo. Mi vsi smo antikomunisti, vsaj registrirani smo tako, nikjer pa nismo registrirani, da smo pobožni!

Moje mišljenje je, da da ako bi naše MISLI postale malo bolj podobne „Slogi“, to je list, ki ga v Perthu pišejo naši „južni bratje“, bi dobile in obdržale mnogo več čitalcev kot jih imajo sedaj. Saj se tudi oni borijo proti komunizmu, poleg tega imajo pa še sami s sabo vedno dovolj posla.

Sedaj ne smete misliti, da imate posla s kakim „rdečkarjem“, pač pa s človekom, ki vam želi uspeha. Jaz ne spadam v skupino čitalcev, pač pa v skupino naročnikov, zakaj jaz sem MISLI naročil in dose-daj tudi vedno plačal. Jaz ostanem MISLIM zvest naročnik in seveda čitalec, pa čeravno bi postale molitvenik. Sicer ne vem, če boste to objavili ali ne. Ako boste, pa prosim, da ni treba uporabljati rokavic. S temi besedami želim MISLIM več uspeha v novem letu.—Mirko Brenčič.

SLOVENSKI DOM

v Sydneyu vabi na

Božičevanje

V PADDINGTON TOWN HALLU
na STEFANOVO 26. decembra o 6 zvečer

Bodite radodarni pri vratih! Slovenski Dom klice na pomoč!

Rezervirajte sedeže in pijaco na MISLI: 66 Gordon St.,
Paddington. Tel.: FA 6534.

Rezervacije Vas bodo čakale do 7. ure, bodite zgodnji.

Na svidenje!

VODSTVO DOMA

NEKAJ BESED O DRŽAVI VICTORIJI

AVSTRALIJA je za številne Slovence postala nekaj nadomestek domovine. Ponudila nam je zavetišče, nas posinovila in in pohčerila in s tem pokazala, da nam hoče biti dobra mačeha. Zato je prav (ne glede na to, da-li se še kdaj vrnemo domov ali ne), da to veliko bogato deželo proučujemo in se seznanjamo z njenim preteklim in sedanjim življenjem na gospodarskem, kulturnem, verskem in političnem polju. Naš časopis „Misli“ bo od časa do časa prinašal članke, ki bodo polagoma skušali prikazati obličja različnih delov Avstralije. Danes objavljamo članek o zvezni državi Victoriji.

Iz zgodovinskih knjig izvemo, da je leta 1803 odplulo iz Anglije okrog 400 kadjencev, vojakov, svobodnih žensk in otrok z namenom, da zasedejo in osvoje za angleško krono južni del Avstralije. Ti ljudje so pristali na obali dežele, ki jo danes imenujemo Victoria, in s tem postali njeni prvi začasni naseljenci. Na obrežju velikega zaliva, kateri se imenuje Port Phillip Bay, so ustanovili dve naselbini blizu kraja, kjer je danes mesto Sorrento. Toda ti dve naselji sta zaradi pomanjkanja dobrega vodstva po sedmih mesecih obstoja propadli, njuni prebivalci pa so se preselili v Tasmanijo. To se je zgodilo okrog leta 1828.

Šest let pozneje, leta 1834, pa so bratje Henty pripluli iz Tasmanije in ustanovili na ozemlju, kjer je danes Portland, prvo trajno naselbino v Victoriji. Zato nekateri zgodovinarji upravičeno trde, da je Portland najstarejše mesto Victorije.

Leta 1835 je neki drugi priseljenec iz Tasmanije, John Batman po imenu, zbral tri belce in sedem črncev ter z njimi odplul proti Port Phillip Bay. V notranjosti severne obale omenjenega zaliva so se Batman in njegovi spremljevalci ustavili pri nekem potoku in ustanovili drugo stalno naselbino v Victoriji. Istega leta se je tretji Tasmančan, podjetni in bistroumni mož John Pascoe Fawcner, odpravil na avstralsko celino in tam tik ob obali Port Phillip Bay-a ustanovil mesto Melbourne. Iz treh prvotnih naselbin, katerim so položili temelje bratje Henty, John Pascoe Fawcner in John Batman, so se polagoma razvila še druga naselja. Ozemlje, na katerem so

te naselbine rasle, so takrat imenovali Port Phillip District of New South Wales. Šele šestnajst let pozneje, leta 1851, so tedanjo kolonijo prekrstili in ji dali ime, ki ga je ohranila do danes. Tedaj je Victoria postala samostojna upravna enota s svojo ločeno zakonodajo. Njen prvi governor je bil Charles La Trobe. Od tedaj dalje so se začeli vrstiti zelo pomembni dogodki za razvoj Victorije.

V kraju Warrandyte, ki je bil v onem času oddaljen od Melbourne-a le šestnajst milj, je Luis Michel, priseljenec iz Williams-towna, našel leta 1851 prvo zlato. Leta 1852 so prišli iz Anglije v Victorijo prvi iskalci zlata. Leta 1854 so postavili telegrafsko zvezo med Melbourne in Williamstownom. To ni bila samo prva napeljava te vrste v Victoriji, ampak prva v vsej Astraliji. Leta 1854 se je vršil v Eureki pri Ballaratu velik, neuspešen upor rudarjev, katerega se je udeležilo 10.000 ljudi. Leta 1856 so se vršile v Victoriji prve državnozbornske volitve in istega leta William Haines, bivši farmer, postal prvi predsednik vlade v Victoriji. Leta 1856 so si kamnoseki iz Melbourne-a priborili 48 urni delovni teden. Leta 1856 so odprli vseučilišče v Melbourne-u. V istem mestu so odprli leta 1856 prvo javno knjižnico v Avstraliji. Istočasno so začeli uvajati v Victoriji električno razsvetljavo v zasebne domove. Leta 1857 so odkrili v Victoriji rjavi premog. Leta 1860 je Victorija prekosila v prebivalstvu in bogastvu svojo sosedno državo New South Wales. Leta 1860 je Victorija postala največja pridelovalka žita izmed vseh šestih avstralskih kolonij. V letih 1862, 1864 in 1878 so zgradili prve železnice iz Melbourne-a v Bendigo, v Ballarat, v Echuco in v Horsham. Leta 1908 so začeli kopati črni premog. (Dalje.)—hib.

* * *

Igrali so novo igro, ki je imela tri dejanja. Takoj po prvem dejanju je eden gledalcev vstal, pograbil klobuk in suknjo ter zbežal iz dvorane.

Znanec ga je zalotil med vrati in vprašal:

„Kam se ti pa mudi, saj je minilo komaj prvo dejanje?“

Odgovor:

„Vem, pa imam tega dosti. Tisti, ki je napisal prvo poglavje, je gotovo napisal tudi drugo in tretje.“

Vsem sodelavcem, naročnikom in prijateljem pozdrav in voscilo:

Blagoslovljen BOZIC in srečno NOVO LETO!

MISLI

Se je čas, da poravnate naročnino za 1956
EN FUNT! HITITE, da nas ne prehitijo
novo leto!

SKOZI AVSTRALSKE OČI

(Nadaljevanje)

V številki za september smo začeli priobčevati predavanja, ki ga je imel na „Second Migrant Conferenci“ v Sydneyu univerzitetni profesor C. A. Price, Avstralec. V predhodni opombi smo takrat povedali, zakaj se nam zdi predavanje poučno ali vsaj zelo zanimivo. —Ured.

„ZAČASNI“ priseljenci so se začeli kmalu spreminjati v stalne naseljence. Ta okolnost je rodila nove probleme.

Večina tistih, ki so šli čez morje v 17. in 18. stoletju, da si v novem svetu ustanove poljedelske naselbine, je že ob odhodu dala domovini slovo za vselej. Drugače je bilo v 19. in 20. stoletju. V tistih časih so se ljudje umikali v tuji svet zaradi neuspešnih revolucij širom po Evropi. Naj omenim samo revolucije v letih 1830, 1848, 1860. V novem svetu so iskali izseljenci le začasno pribežališče — vsaj tako so mislili. Zopet drugi, n. pr. Italijani, Grki, Ukrajinci ... so si želeli onkraj morja nekaj zaslužiti in se z denarjem vrniti v domovino. Tam bodo poplačali dolgove in morda še kako njiivo dokupili. Take namene so imeli, vendar se jih je v resnici le malo vrnilo. Privadili so se življenju v novem svetu, ki je postajalo lažje od leta do leta, dočim je doma ostalo vse precej pri starem.

Ta okolnost je napravila izseljencem in njihovim organiziranim skupinam mnogo težav. Nekam vse po sreči je šlo nekaterim, recimo Masarykovemu podjetju za ustanovitev Češkoslovaške med prvo sve-

točno vojno. Zavezniki so kmalu dali priznanje Masarykovemu odboru in po vojni je mož odpeljal nazaj čez morje veliko število Čehov, ki so doma poprijeli v novi republiki. Vse drugače se je pa godilo Ukrajincem v Kanadi. Tudi oni so se potegovali za svobodno in neodvisno Ukrajino. Že so mislili, da so uspeli, že so imeli v načrtu masovni povratek čez morje, pa so v letih 1920 in 1921 udrle v Ukrajino ruske, romunske in poljske čete ter uničile vse upe in uspehe Ukrajinci v tujini so smatrali enako kot Čehi za svojo prvo nalogo: gojiti narodnostne aspiracije med izseljenci, ki naj ostanejo zgolj izseljenci, ne pa naseljenci. V Kanadi so živeli samo po telesu, duša in misel sta jim bili v Ukrajini.

Kaj jim je bilo storiti po uničenju upov na ukrajinsko neodvisnost? Ali naj posnemajo Poljake? Ko se je ponesrečila poljska ustaja pod Kosciuskom in je nemški državni zbor izjavil, da Poljske ni več, je poljska vojska v izgnanstvu dvignila prapor z napisom: Nikakor še ni propadla Poljska, dokler smo mi živi ... Ali naj Ukrajinci napravijo nekaj podobnega? Ali pa naj rajši pozabijo na Ukrajino, se oprimejo novega sveta in pu-

stijo, da jim otroci postanejo Kanadčani in Amerikanci? Premnogi so se le s krvavečim srcem odločili za zadnje, pa kaj so hoteli? Skušali so napraviti kompromis. Otroci so sicer morali v angleške šole, ali ob sobotah so obiskovali pouk v maternem jeziku, pa poslušali predavanja o ukrajinski književnosti in zgodovini. Pa to je samo en zglede, podobno so ravnale tudi razne druge narodnosti.

Jasno je torej, da so se ti in taki le zelo težko vdali v usodo, da bo treba ostati v tujini za stalno. tarši se niso mogli vživeti v to, da je vladala v novem svetu manj ozka družinska povezanost med mladino in starino. Otroci so se upirali stalnemu nadzorstvu staršev, ki so hoteli vladati po načinu rojstne domovine. Sploh je bilo starejšim toliko bolj dolgčas po starem kraju, kolikor delj so živeli z doma. Le v skrbnem negovanju materinščine, lastnega tiska, sobotnih šol in podobnih ustanov so našli košček utehe.

Razne cerkve in verske ustanove

so tudi od svoje strani podpirale to narodnostno gibanje. Verski voditelji — nemški luterani, grški pravoslavci, ukrajinski unijati itd. — so bili prepričani, da se dajo njihovi verski nauki primerno razlagati in ohraniti le v domačem jeziku. Živ zled tega mišljenja nam je neki nemški pastor v Pennsylvaniji, ki je navduševal svoje ljudi za ohranitev nemščine z naslednjimi besedami: „Mi Nemci smo napravili to državo za žitnico sveta zakaj ne bi bili ponosni? Ali pa hočete svojim otrokom zapustiti res bogato dediščino? Tedaj jih učite nemščino! Ali hočete, da bodo spoštovali očeta in mater? Tedaj skrbite, da ostanejo dobri kristjani!“

Podobni zgledi bi se dali navesti tudi iz Avstralije.

Z eno besedo, politični begunci, kmetске naselbine in cerkveni krogi teh ljudi — vsi so se združili v naporih, da bi se evropski jeziki in njihove kulturne pridobitve ohranile še za drugi in tretji rod. (Dalje sledi.)

SKODELICA KAVE

VELIKOKRAT v svojem življenju sem storil krivico človeku, ki sem ga ljubil. Taka krivica je kakor greh zoper svetega duha: ne na tem, ne na onem svetu ni odpuščena. Neizbrisljiva je, nepozabljiva... Včasih počiva dolga leta, kakor da je bila ugasnila v srcu, izgubila se, utopila v nemirnem življenju. Nenadoma, sredi vesele ure, ali po noči, ko se prestrašen vzdramiš iz hudih sanj, pade v dušo težak spomin, zaboli in zapeče s toliko silo, kakor da je bil šele v tistem trenutku storjen. Vsak drug spomin je lahko zabrisati s kesanjem in z blago mislijo — tega ni mogoče zabrisati. Črn madež je na srcu in ostane na vekomaj.

Rad bi človek lagal sam sebi v dušo: „Saj ni bilo tako! Le tvoja nemirna misel je iz prosojne sence napravila noč! Malenkost je bila, vsakdanjost, kakor se jih sto in tisoč vrši od jutra do večera!“

Tolažba je zlagana; in človek občuti sam in z grenkobo, da je zlagana. Greh je greh, če je storjen enkrat ali tisočkrat, če je vsakdanji ali nepoznan. Srce ni kazenski zakonik, da bi razločevalo med pregreškom in hudodelstvom, med ubojem in umorom... Srce ve, da „zavratnež ubija s pogledom, z mečem junak“; in rajše bi dalo odvezo meču nego pogledu. Tudi ni srce katekizem, da bi razločevalo med malimi in naglavnimi grehi, da bi razločevalo med njimi po besedi in zunanjih znamenjih. Srce je pravičen in nezmotljiv

sodnik. Sodi in obsodi grešnika po skriti, komaj zavedni kretnji, po hipnem pogledu, ki ga nihče ni opazil, po neizgovorjeni, komaj na čelu zapisani misli; celo po koraku, po tikanju na duri, po srebzanju čaja. Le malo grehov je napisanih v katekizmu in še tisti niso poglavitni. Če bi bilo srce izpovednik — dolga in strašna bi bila izpoved!

Odpustljiv je greh, ki ga je mogoče povedati z pesedo, izbrisati ga s pokoro. Težak in pretežak, do zadnje ure krvaveč je greh, ki je ostal samo v srcu, kakor spomin brez besede in brez oblike. Le sam sebi ga človek izpoveduje, kadar strmi v noč in mu je odeja na prsih težja od kamena.

„Ne kradel nisem, ne ubijal, ne prešestoval, čista je moja duša!“

Lažnivec! Ali nisi lupil jabolka, ko si šel mimo lačnega ter si ga pogledal brez sramu? Hujše je bilo, nego da si kradel, ubijal in prešestoval! Pravični sodnik, srce, bo rajše odpustilo ubijalcu, ki je gredeč pod vislice pobožal jokojočega otroka, nego tebi čistemu! Zakaj srce ne pozna malenkosti in tudi ne paragrafov ...

Pred petnajstimi leti sem prišel domov in sem ostal doma tri tedne. Ves tisti čas sem bil potr in zlovoljen. Stanovanje smo imeli pust; v nas vseh je bilo, zdi se mi, nekaj težkega, odurnega, kakor vlažna senca.

Prve noči sem spal v izbi; včasih sem se po noči vzbudil, pa sem

videl v temi, da je bila mati vstala iz postelje in da je sedela za mizo. Čisto mirno, kakor da bi spala; dlani je tiščala k čelu, njen beli obraz se je svetil, tudi če je bilo okno zagrnjeno in ni bilo zunaj ne lune, ne zvezd. Poslušal sem natančno in sem razložil, da to ni sopenje spečega, temveč mukoma zatajevano ihtenje. Odel sem se preko glave; ali skozi odejo in tudi še v sanjah sem slišal njeno ihtenje.

Preselil sem se pod streho, v seno. V ta svoj dom sem plezal po strmih, polomljenih stopnicah, lestvi podobnih. Postlal sem si v senu, pred vrata na klanec pa sem si postavil mizo. Razgled moj je bil siv, razglodan zid. V zli volji, v potrtosti in črnih skrbih sem pisal takrat svoje prve zaljubljene zgodbe. Siloma sem vodil svoje misli na bele ceste, na cvetoče travnike in dišeča polja, da bi ne videl sebe in svojega življenja.

Nekoč sem si zaželel črne kave. Ne vem, kako mi je prišlo na misel; zaželel sem si je... Morda le zategadelj, ker sem vedel, da niti kruha ni doma, kaj šele kave. Človek je v sami razmišljenosti hudooben in neusmiljen. Mati me je pogledala z velikim, plahim pogledom in ni odgovorila. Pust in zlovoljen, brez besede in pozdrava sem se vrnil pod streho, da bi pisal, kako sta se ljubila Milan in Breda in kako sta bila obadva plemenita, srečna in vesela.

„Roko v roki, obadva mlada, od jutranjega solnca obžarjena, v rosi umita ...“

Začul sem tihe korake na stop-

nica. Prišla je mati; stopala je počasi in varno, v roki je nesla skodelico kave. Zdaj se spominjam, da nikoli ni bila tako lepa, kakor v tistem trenutku. Skozi vrata je sijal počeven pramen opoldanskega solnca, naravnost materi v oči; večje so bile in čistejšje, vsa nebeška luč je odsevala iz njih, vsa nebeška blagost in ljubezen. Ustnice so se smehljale kakor otroku, ki prinaša vesel dar.

Jaz pa sem se ozrl in sem rekel z zlobnim glasom:

„Pustite me na miru! ... Ne maram zdaj!“

Ni še bila vrhu stopnic; videl sem jo samo do pasu. Ko je slišala moje besede, se ni genila; le roka, ki je držala skodelico, se je tresla. Gledala me je prestrašena, luč v očeh je umirala.

Od sramu mi je stopila kri v liča, stopil sem ji nasproti s hitrim korakom.

„Dajte, mati!“

Prepozno je bilo; luči ni bilo več v njene oči, smehljaja ne več na njene ustnice.

Popil sem kavo, pa sem se tolažil:

„Zvečer ji poročem tisto besedo, tisto ljubeznivo, za katero sem ogoljufal njeno ljubezen ...“

Nisem ji rekel ne zvečer, ne drugi dan in tudi ne ob slovesu ...

Tri ali štiri leta kasneje mi je v tujini tuja ženska prinesla kavo v izbo. Takrat me je spreletelo, zaskelilo me v srcu tako močno, da bi vzkrikljal od bolečine. Zakaj srce je pravičen sodnik in ne pozna malenkosti ...

Ivan Cankar.

SLOVENSKI DOM V SYDNEY-u od

Želja po nekakem slovenskem središču je pač že stara, toda v prejšnje zamisli tu ne bom posegal. Osebnost sem sledil razvoju šele od novega leta 1956. Že v prvih mesecih je bilo nekaj sestankov ožjega kroga, toda čeprav so bili pomenki koristni, do kakih zaključkov ni prišlo. Nihče se ni ponudil za sestavo odbora, ki bi stopil na čelo gibanju za DOM in se izpostavil v javnosti z imeni. Vse je izvenelo nekako v poziv: naša patra naj vzameta stvar v roke, vsi bomo pomagali...

Patra sva zmigavala z rameni...

Slučaj ali kaj — malo pred veliko nočjo se je razvedelo, da bo hiša, ki je danes že Slovenski Dom, v kratkem izpraznjena in jo bo škofija postavila naprodaj. Patra sva se spomnila na tisti poziv na sestankih in sva se vsaj toliko pozanimala, da sva šla na ogled. Res sva po svoji uvidevnosti ugotovila, da bi stvar utegnili biti kar ugodna. Lega nič napačna, hiša prostorna, pogoji za prevzem ne pretežki. Seveda pa nisva imela pojma, kako naj bi se hiša, če bi se odločili za nakup, prepisala na Slovence. Nobene korporacije ni bilo, niti ne preprostega odbora.

Če bi res midva sama vzela odgovornost za prevzem, bi hiša morala ostati še dalje cerkvena last, Slovenci bi jo pa po mili volji uporabljali v svoje namene. Tega nisva pred nikomer skrivala, saj bi tudi ne imelo pomena. Kdor se je za stvar zanimal, je lahko že takrat zvedel za vso reč, kakor je tu zapisal P. Bazilij pozdravlja DOM sana.

Pozvala sva rojake, naj se izkažejo, če so za prevzem hiše na ta način. Pozdravi za ustanovitev DOMA z denarnimi prispevki vred so ravno dobro začeli prihajati, ko je moral p. Rudolf tretjič v tem letu v bolnico. Zdravniki so omenjali potrebo operacije na pljučih, pa jo odlagali iz tedna v teden. Kaj bi operacija prinesla, nihče ni mogel vedeti. Podpisani se je zbal, da bi ostal sam za vse delo (tudi do prihoda p. Bazilija so bili še meseci), pa se je kratko odločil in ljudem denar vrnil, nadaljnje zbiranje pa odpovedal. Tako je bil ves načrt za DOM opuščen, oziroma odložen.

Zgodilo se je pa, da hiša vse do srede avgusta ni bila prazna. Tedaj so se pa začeli oglašati kupci. Nekdo je ponudil 9,500 funtov in

hišo skoraj dobil. Prav takrat so p. Rudolfa poslali v Brisbane na okrevališče, ne v špital, in izrazili upanje, da se bo pozdravil brez operacije. Preden je hiša šla onemu kupcu, so lastniki še enkrat vprašali naju: Ali res Slovenci niste več interesirani?

Posvetovala sva se in odgovorila: Če bi hišo dobili pod enakimi pogoji, kot smo se zmenili o veliki noči, bi verjetno še pograbili. Ampak—9,500...? Pa so dejali, da jo nam tudi sedaj še radi dajo za 8,000, če se odločimo za prevzem. Na to sva pristala in p. Rudolf je odšel v Brisbane z veliko vero, da si bo v doglednem času po zdravem povratku v Sydney mogel ogledati že ustanovljeni Slovenski Dom.

Denarja ni bilo nič, zbiranje ustavljeno, hiša je čakala prevzema. Pa so dejali, da radi počakajo celo na „deposit“ (2,000) za nekaj mesecev, da zberemo denar na novo, vselimo se pa lahko takoj. Ostalo vsoto (6,000) bi odplačevali v teku let, obresti samo po 3%. Kdo se je mogel še obotavljati?

Bili smo torej na tem, da v novemberski številki MISLI vso reč razložimo in ponovno poprosimo za darove in posojila, ko je

nepričakovano posegla vmes nova ovira. Zvedeli smo, da mestni svet (Woollahra City Council) ne dovoli v tistem bloku nič drugega kot zgolj stanovanja. Morali smo spet ustaviti zadevo in zaprositi potrdila, da se sme tam ustanoviti slovenski dom za nove naseljence. Po enomesečnem čakanju je prišel ugoden odgovor, sredi novembra smo hišo prevzeli, vselil se je oskrbnik in začel s čiščenjem, pri čemer so se mu kmalu pridružili prostovoljci. Obenem smo razposlali pisma na rojake v N.S.W. s prošnjami za denarne prispevke.

Kdor si je te tedne hišo ogledal, odkar je prazna in deloma očiščena, je vsak iznenaden nad njeno porabnostjo. V prem nadstropju je poleg stanovanja za oskrbnika in družino šest deloma velikih sob, ki z lahkoto sprejmejo kakih 15 postelj za samce. Spodaj je poleg kuhinje in bodoče pisarne prostor za čitalnico in knjižnico, kjer se bodo rojaki tudi lahko shajali na manjše sestanke, pa majhna dvorana za seje, predavanja, vaje za igre, pevske vaje itd. V njej bodo lahko tudi zabave v manjšem obsegu. Zadaž za hišo je zelo prostorno zemljišče, spre-

P. BAZILIJ

pozdravlja D O M

Z NEPOPISNIMI občutki veselja sem bral pismo iz Sydneya, ki mi mi je povedalo: Slovenci v N.S.W. smo dobili svoje lastno središče v Sydneyu! Imamo prostor, kjer se bomo odslej lahko nemoteno zbirali na posvetovanja, na kulturno delo in družabne sestanke. S ponosom lahko rečemo: To je naš slovenski dom, naš lastni kotiček sredi tujega vlemesta...

To in še mnogo več pomeni za Slovence v N.S.W. lastna hiša, dasi se morda mnogi še ne zavedajo vseh prednosti. Čas jim bo pokazal, kar jim morda danes megli pikra beseda rojaka ali rojakinje, ki se za slovenski dom boji žrtvovati kak funt in morda prav zato zavira ali celo podira, kar drugi z navdušenjem grade. Takih je zmerom nekaj tudi med Slovenci, pa naj bodo doma, v zamejstvu ali križem po svetu.

Ko bi na primer ameriški Slovenci poslušali take svoje rojake, bi danes ne imeli nad štirideset slovenskih cerkva in prav toliko farnih šol in dvoran. Gotovo bi prav zato danes ne bili tako zavedni in povezani kot so. V svoji goloboki zavednosti spet in spet dvigenejo slovensko zastavo in podčrtajo slovensko ime pred Ameriko, ki jih zelo dobro pozna čeprav so naši rojaki tam čisto najmanjših narodnih manjšin.

FRIDERIK BARAGA

K slovenskemu domu v Sydneyu bi rad izrazil eno svojih iskrenih želja. Ali bi ne bilo prav, če bi mu dali ime, s katerim bi Avstralci na poseben način pokazali vrednost svojega naroda? Predlagam, da bi slovenska hiša v Sydneyu nosila ime: B A R A G O V D O M. Slovcem ni treba razlagati, kaj to pomeni, za nas se razume samo po sebi. Ali vsak tujec bi nehote vprašal: Kdo pa je Baraga? In bi zvedel, da smo Slovenci kljub svoji majhnosti že pred stoletjem in prej pošiljali v svet svoje sinove, ki so izvršili vekotrajna dela. Da imamo take sinove, ki jih svet slavi, pa komaj

ve, da so bili Slovenci, ker se mi sami premalo zanimamo zanje, to si radi priznamo, premalo pa mislimo na to, kako popraviti.

Naš Baraga je v Ameriki in drugod po svetu priznan ne le med katoličani kot oltarni kandidat, eden največjih misijonarjev med Indijanci in ustanovitelj nove škofije, ampak je priznan tudi kot velik učenjak in kulturni delavec, ki je s svojim delom in slovensko žilavostjo preobrazil celotno sliko pokrajine gornjega Michigana in sosednih provinc. Ime tega moža bo tudi v Avstraliji dvignilo slovenski pomen, obenem nas bo pa spominjalo, da nismo tako majhni kot morda mislimo, in da imamo v svetu svojo nalogo.

Kaj pravite?

Imam še eno željo.

Ob mislih na že ustanovljeni slovenski dom v Sydneyu želim, da bi tudi rojaki v Victoriji spoznali, kaj bi pomenila taka ustanova v Melbournu! Tu ni prvo vprašanje: Ali je kaj takega sploh mogoče? Večina naših ljudi si je že omislila svoj lastni družinski dom — čast jim! — vsaka družina z lastnimi močmi — zakaj ne bi mogli zdaj zgraditi skupnega doma za nas vse? Človek, ki se zboji žrtev in sam sebi na zaupa, ne bo nikdar imel svojega doma. Isto velja za vsako narodnostno skupino. Če se ne upamo lotiti dela in sami sebe prepričujemo, da „ni mogoče“, tedaj je že res, da ni mogoče, zato pa tudi nič ne bo. Zakaj ne rajši prav po slovensko pljuniti v roke in slediti zgledu rojakov iz N.S.W.?

Naj bi dale te moje iskrene besede avstralskim Slovcem povsod novega zagona. Najprej v tem smislu, da vsi priskočimo na pomoč rojakom v Sydneyu, ki so prvi stopili na plan z Domom. Potem pa takoj misliti na lastno naselbino, na vsak način pa mora biti Melbourne takoj drugi! V slogi je moč! Veselimo se uspehov v Sydney in in tudi dejanski pomagajmo! Nič ne dvomim, da bomo ob svojem času tudi mi deležni njihove pomoči.

Bog daj — na priprošnjo Friderika Barage!

P. Bazilij Valentin.

IZ UREDNIŠTVA

Prisrčna hvala g.arh. Cvetu Mejaču za „Slovenske jaslice“ na čelu pričujoče številke. Zamislil jih je popolnoma originalno in smo prepričani, da bodo vsem močno ugajale.

Naslednja številka MISLI izide zopet skupaj za januar in februar proti koncu januarja. Zaradi polletne vročine je bilo tako doslej, naj bo tudi letos. Priporočamo se za članke, dopise in druge literarne prispevke. Če bo le mogoče, bo izšla na 16 straneh.

nacrtov do uresničenja

daj parku podobno predvežje.

Nekateri ugovarjajo, češ da to ne more biti Slovenski Dom, ko Slovenci niti lastniki niso...

Toda kako naj se lastništvo prenese na Slovence, ko pa ni v vsem Sydneyu po moji vednosti organizirane skupine, ki bi se dala inkorporirati in bi lahko postala lastnica kake posesti? Ni bilo mogoče doslej kaj takega ustanoviti — ali naj čakamo od leta do leta, da nam morda Miklavž nekoč prinese vsaj nekak odbor, če že ne številne organizacije?

Sicer pa:

Toliko je Slovenski Dom v Sydneyu last Slovencev, kolikor so last Slovencev razne cerkvene in šolske dvorane v Ameriki in Kanadi. Pa Slovenci tam gori izdajajo sto in sto tisoče dolarjev, da jih imajo in vzdržujejo za svojo uporabo. Dokler je kaj Slovencev, tako dolgo je vse to toliko kakor njihovo. Kadar Slovencev zmanjka — well, kaj jih ni več, kako naj odločujejo, čigavo bo?

Upam, da se bo kmalu dovolj jasno pokazalo, kako koristno je, da imamo vsaj to skromno središče za Slovence v Sydneyu. Marsikaj se bo dalo osnovati, kar bi

drugače ne bilo mogoče. Zato se zanesemo, da darovi ne bodo izostali, zakaj čeprav se bo DOM do neke meje sam vzdrževal, bo le navezan tudi na podpore. Če Bog da, se bo v njem marsikaj napravilo, kar ne bo donášalo finančne koristi, ampak bo narejeno v blagor rojakov brez pričakovanja plačila. Pa o tem več pozneje.

Prej omenjena pisma s prošnjami za denarno pomoč smo razposlali samo na rojake in rojakinje države N.S.W. Toda morda se bodo našle dobre duše tudi drugod, ki bodo doprinesle svoj prispevek. Zato sem na tem mestu nekoliko več povedal o našem Domu za vso javnost. Saj bo tudi od drugod marsikdo prišel na obisk in se bo po domače počutil pod našo streho. Sicer pa mora polagoma priti do tega, da se bo tudi drugim naselbinam kaj takega posrečilo. Takrat bomo tudi mi po svojih močeh pomagali, posebno še, če bomo mogli reči: Saj samo hvaležno vračamo, kar smo prejeli v času potrebe.

Slovenskemu Domu v Sydneyu in vsem, ki ste in boste pri njem udeleženi: Srečno novo leto 1957! —P. Bernard Ambrožič.

SYDNEY!

SYDNEY!

VABLJENI
k blagoslovitvi

SLOVENSKEGA DOMA

121 Queen Street, Woolahra

Na STEFANOVO, 26. decembra ob 5. pop.

Po končani svečanosti bomo odsli na božično zabavo v Paddington Town Hall dvorano — dobrih deset minut proc. Udeležite se blagoslovitve v velikem številu! Vse popoldne tisti dan bo poslopje odprto za ogled.

Krstili bomo Slovenski Dom na ime velikega Slovence

FRIDERIKA BARAGE

Na svidenje na Stefanovo ob 5. pop.

P. Bernard Ambrožič.

PRVI DAROVALCI ZA DOM

Lojze Kepa	£40-0-0
Janez Klinar	£30-0-0
Mirko Rakušček	£10-0-0
John Porok	£10-0-0
Frank Rom	£10-0-0
Neimenovana	£10-0-0
Ivan Slavec	£10-0-0
Jožef Simon	£10-0-0
Tone Bežjak	£10-0-0
Lovrenc Trinko	£5-0-0
Tilka Hribar	£5-0-0
Štefan Kočar	£5-0-0
Štefan Močilnik	£5-0-0
Karmel Sedmak	£5-0-0
Neimenovana	£5-0-0
Dr. Jože Zorc	£5-0-0
Vitomir Miletič	£5-0-0
Lojze Mihič	£5-0-0

Vladimir Menart	£5-6-0
Alfonz Marolt	£5-0-0
Peter Tomšič	£5-0-0
Jakob Tomšič	£5-0-0
Ivan Kobal	£5-0-0
Peter Bizjan	£4-0-0
Franc Danev	£2-0-0
Ivan Klobasa	£2-0-0
Viktor Munih	£2-0-0
John Horvat	£2-0-0
Vera Slavec	£2-0-0
Dr. Zvonko Hribar	£1-0-0
Anton Slavec	£1-0-0
Neimenovan	£1-0-0

Bog obilno povrni tem in tistim, ki bodo posnemali dober zgled prvih darovalcev.

Sprejemamo kajpada tudi brezobrestna posojila, toda kot je bilo povedano v pismu, teh ne objavljamo, razen če bi kdo zahteval.

NAŠI MALI PIŠEJO

MIKLAVŽU

Dragi sv. Miklavž:—

Mi se učimo, kolikor moremo, teh lepih pesmic, ki ste nam jih poslali. Moja sestra je v bolnici, tudi njej sem nesel, da se uči. Mi se zelo veselimo Tvojega prihoda in zelo težko čakamo na tisto nedeljo. Samo z upanjem, da se ozdravi moja sestra. Na svidenje 9. decembra—Marijan in Silvia Glajnarič.

Dragi Miklavž:—

Z velikim veseljem sva prejela Vaše drago pisemce in se zanj pristržno zahvaljujemo. Ako nam ljubi Bog da zdravja, se bova prav gotovo odzvala Vašemu povabilu. Jaz Robert sem komaj danes zapustil posteljo, ker sem imel ošpice. Upam, da jih Karli ne bo dobil. Dragače nam gre dobro. Torej, če Bog da zdravja, se bomo kaj pogovorili na dan 9. decembra. Najlepše pozdrave od Vaših Roberta in Karlija Horvat.

Dragi sveti Miklavž:—

To je moje prvo pismo, ki Vam pišem v odgovor na Vaše, ki sem ga vdobila pred dnevi. Lepa Vam hvala za povabilo na Vaš obisk v Sydneyu. Mi bi tudi zelo radi prišli, ampak nismo še prav gotovi, ker ne vemo, če bomo mogli. Na vsak način sta nam ata in ma-

ma obljubila, da bomo storili vse mogoče za priti.

Vesela sem bila pesmic, ki ste jih poslali. Več od njih že znam iz glave. Mislim, da boste zadovoljni, če Vam povem, da se vsak večer učimo tudi čitati in pisati slovensko, nazadnje pa zapojemo in je res lepo slišati. Pojemo kot pravi zbor. Jaz pojem sopran, mama alt, Slavko meša, ata pa bas. Še Vam bi ugajalo, če bi nas slišal. Najlepše zapojemo: Hej Slovenci, Sem slovenska deklica, Čuk se je oženil, En hribček bom kupil, Jager gre na jago, Moj očka ima konjčka dva. Znamo tudi dosti svetih pesmi. Tudi v šoli smo pridni in nune nas imajo rade. Jaz in Slavko dobimo vse prve nagrade.

Dragi sv. Miklavž, če bi slučajno letos ne mogli priti na Vaš obisk, ni treba zameriti. Imamo Vas radi in se večkrat pogovarjamo od Vas. Če Vam bo mogoče, bi Vas prosili, da se oglasite pri nas v Blacktownu, kadar boste hodili mimo. Prosili bi Vas, da pridete čez dan, ne ponoči, ker bi Vas radi videli, kakšen ste, posebno bi Vas rade videle moje sestrice Marija Kristina in Avica.

Pristržno Vas pozdravlja in pričakuje Vaša draga

Slavica Filipičič.

Dragi sveti Miklavž:—

Z veseljem sem vdobil Vaše povabilo in pesmi, ki ste jih poslali za se jih naučit. Par od njih znam

na pamet, pa še več, ki jih niste poslali. Na primer: Veseli pastir, Jezušček tam gori, Cicibanček in še nekaj drugih. Mislim, da boste zelo vesel, če Vam povem, da eno pesem sem se tudi sam izmislil in moja sestra Slavica mi je pomagala. Ata jo je potem še malo olupšal in popravil, ampak iznašel sem jo jaz in Vam jo pošljem v pismu, da jo boste prečitali in videli, da je res moja. Potem ko bom bolj velik, se bom še kaj izmislil in Vam poslal prečitat, ampak zdaj nimam dosti časa. Jaz in Slavica sva pridna v šoli in nune nas imajo zelo rade. Imam pa še dve drugi sestri, ampak so še mičkene in ne hodijo v šolo.

Dragi sveti Miklavž, če bi nas slučajno ne bilo tam na dan Vašega obiska, dajte lepo oprostiti in vedite, da Vas imamo zelo zelo radi. Mi bi Vas prosili, da bi se oglasili tudi pri nas, ko se boste peljali po električnem vlaku mimo Blacktowna proti Katumbi. Jaz bi Vam še mnogo napisal, pa me boli roka. Eno stvar bi Vas še zelo prosil, da rečete Jezuščku v nebesih, da naj ozdravi gospoda Pivkoto. Prosim, ne pozabiti.

Lepo Vas pozdravlja Vaš dragi

Slavko Filipičič.

ADELAIDE

Zadnji hip je prisla se ta napoved:

BOŽICNA SV. MASA bo pri Vas na sveti dan 25. dec. ob 4. uri popoldne in sicer v Sacred Heart Church, Hindmarsh. Božicne pesmi! Pred maso priloznost za spoved. Povejte drug drugemu!

SLOVENSKI GAJ

Slavica in Slavko
sta šla gor na hrib
iskat čisto sveži
studenček za pit.

Pmšla sta pod griček,
našla lep potoček,
međ cvetjem, zelenjem
prekrasni kotichek.

Na desni in levi
use bukve zelene,
use živo na vejah:
use ptičke rumene.

Kanarčki in slavčki,
škrjančki in kosi,
in šojke, kljunači
ter mal-mali pavčki.

Tam zgoraj v bržini
sta našla korito
izpod stare bukve
okrog use napito.

Veselo skočita
k bistremu izvirčku.
Čez čas spet domov
usa srečna hitita.

Slavko in Slavica Filipičič

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Kulnura: V pričakovanju svete noči pišem. Zdrznem se: Ali ne bo prav taka kot je bila doma nekoč? Pogled odtrgam od jaslic in se ozrem. Par ljudi stoji ob meni, v očeh solze! Molče — brezdomci — si stisnemo roke. Nekdo, ki je kljub ganjenosti še zmožen, da govori, se oglasi: Ali ni to vse tako, kot je bilo doma v rojstni hiši za mojih mladih dni? Prav jasno začutim, da ne bom sam. V tistem trenutku bodo stali ob meni vsi, ki so nekoč z menoj slavili sveto noč. Mogoče krije mnoge že zelena ruša, Bog ve kje in kod, pa so vsi z menoj nocoj le ena duša. — Vsem bralcem MISLI, posebno našim duhovnikom, vesele božične praznike in blagoslovljeno novo leto 1957. — *Ivan Šepetauc.*

Tumut Pond: Posebnih novic ne vem pisati. Saj veste, da se pri nas malo zgodi, nasprotno pa težko čakamo vsak mesec, da pridejo MISLI in nam kaj novega povedo. Vreme imamo neznosno. Prve dni novembra je precej snežilo, sneg sicer ni obležal, drugače je pa prav zimsko mrzlo. Tukaj je vsega skupaj kakih 10 Slovencev zaposlenih. Mnogokrat smo se že pomenovali o prihodnjem Božiču in zabavi v Sydneyu. Bojimo se, da

naslov: *Zvonimir Hribar, 30 Urana Road, Albury-Lavington, N.S.W.*

Sydney.—V Novembru so v družini Dušana Saksida in žene Milke krstili prvega sinčka na ime Denis. Poročila sta se Leopold Urbančič in Jožica Petrovič. Čestitke vsem imenovanim—**Kroničar.**

Junction Shaft: Prejel sem novemberske MISLI na svoj novi naslov. Imajo lepe članke, samo eno sem pogrešal, nič ni bilo v njih o prazniku vseh svetnikov in vernih duš. To mi ni bilo všeč, pa drugič kaj o tem objavite. Tukaj živim v pravih puščavah, komaj 100 metrov pred sabo, ker smo med hribi. Vseh nas je kakih 650 delavcev, od teh 17 Slovencev. Ne moremo priti dosti skupaj, ker delamo različne šihte. Večina dela v tunelu, ki bo 14 milj dolg. Delo vodi neka ameriška firma. Ob nedeljah nam prihaja maševat duhovnik iz Coome, od katere smo oddaljeni približno 73 milj. Imamo tu večkrat tudi sneg, kar nas živo spominja na domovino okoli Božiča, ko smo iskali mah za jaslice pod snegom. Našel sem že nekaj dobrih prijateljev, ki se včasih snidemo in pogovarjamo o domačih šegah in navadah. Pozdrav vsem poznanim in na svidenje v Sydneyu za Božič. — *Stanko Šučteršič.*

že nekaj mesecev noče padati dež, pa seveda hišica ne more zrasti. O, bo že prišel dež in potem bo hišica začela rasti, tako si mislim. Če pa tudi po dežju ne bo rasla hišica, bom pa svo zemljico s trtico zasadil in bom pel tisto znano: En hribček bom kupil, bom trte sadil, prijatle povabil, pa sam ga bom pil. Sladko vince piti, to me veseli (saj se Vinc kličem!) dobre volje biti svoje žive dni, brez vseh skrbi, to me srčno veseli.

Konjički škrlbljajo, ker vozjo težko, ker vince peljajo, k' je močno

sladko.
Vinc Rebek.

Mt. Isa: Dragi fantje in dekleta, oprostite mi, da se kot fant in to ne več tak mlad, pač pa strokovnjak za ženska vprašanja, vmešavam v Vaše klofute, ki ste jih izmenjali v teku leta v naših MISLIH.

Predvsem prosim, da si teh vrstic ne prisvajajo tisti, ki se jih ne tičejo, saj je dovolj takih, ki se jih.

Torej pričnimo! Že v Evropi, ni važno, v kateri državi se je godilo, je bilo približno tako kot bom povedal. Jaz se sicer s tem športom nisem ukvarjal, zadovoljil sem se z opazovanjem drugih. Mnogo naših deklet je zapuščalo svoje fante (v kolikor so jih imele) na račun bogatih avstralskih farmerjev. Približno iste načrte so imeli tudi nekateri naši fantje. Tudi oni so mislili, da jim bodo padale Avstraljanke same v naročje. Končno smo prišli v Avstralijo. Dekleta so se takoj prilagodila avstralski modi, zarobila so si z barvico vse robove svojega telesa in oborožene s to krasoto so se spustile na lov za srečno bodočnost. Tudi fantje so se oborožili in odšli na lov z istim ciljem. Za njihov uspeh, kolikor ga je bilo, pa ne gre zahvala orožju, pač pa globokemu žepu. Tisti, ki v svojem lovu niso imeli sreče, so se polagoma vrnili na domače polje.

Dekleta očitajo fantom: Vi nas nočete, zato hodimo z drugimi. Po istih notah pojejo tudi fantje dekletom. Jaz si ob teh obtožbah mislim, da imajo vsi prav, dekleta in fantje. Trdno sem prepričan, če bi imela avstralska dekleta enako ljubezen do naših src kot jo imajo do naših žepov, bi našim Mickam ostal samo še kakšen krivonos Janezek, vse ostalo bi se potujčilo. Da je tako, to vemo vsi. Da bi se pa stvari obrnile na bolje, je treba zdravil, to pa zlasti za fante, ki so trenutno najbolj prizadeti. Recept: opustite alkoholne pijače, opustite vse hazardne igre, obiskujte pogosto banke, končno pa — in to je tudi precej važno — ostrižite na balin vse Italijane, kjerkoli se pojavijo! Videli boste, da uspeh ne bo izostal. To svetujem fantom, sam pa pri teh ceremonijah nisem prav nič prizadet, čeprav nosim hlače. Lov me kar nič ne veseli, sem namreč že bolj zgodovinski. Za konec pa vsem skupaj lep pozdrav in na svidenje — seveda takrat, ko bom bolj bogat. — *M. Brenčič.*

Ravenshoe: Spoštovane MISLI! Čeravno smo pri nas bolj tihi, izgubljeni še nismo. Skoraj zavidamo rojake, ko beremo v našem glasilu o njih. Od vseh strani je slišati veselje, kjer so le trije Slovenci skupaj. Pri njih so potice, domače klobase in take reči. Le ta naš kotiček je tisti kraj, kjer je Bog imel že prazen žakelj. Pa strah nas vseeno ni tu gori v severnem Qldu. Živimo tudi tu še kar po primorsko. Pokličemo soseda kar skozi okno: Vinc, pridi, večerja je gotova! Polenta in golaž in domača solata. Tako so naši Primorci delavcem pripravljali večerjo. Zalili so jo z vincem, tukaj je pa za zalivanje črna kava. Hvala lepa za družbo, Vinc! Bog ohrani, Bog obvaruj naše lepe slovenske navadice! — *Družina Brezavšček.*

Brisbane: Z našim društvom "Planinka" gre kar dobro naprej. Na zadnjem sestanku sem predlagal, da bi drug sprejel mojo vlogo, pa so bili vsi mnenja, naj obdržim še nadalje. Vdal sem se in bom držal do aprila, ko bo občni zbor. Moj predlog, naj se osnuje odbor za prosveto, je bil pa sprejet in tako smo odbor pomnožili. Vseh nas je zdaj v odboru petnajst. Bog daj, da bi ostalo med nami tako lepo soglasje kot se je pokazalo na skupščini. Po končanem programu smo imeli pevske vaje za slovensko službo božjo. Jaz sem vesel, da sem se rešil večinoma vsega dela za prireditve, saj mi je ostalo še dosti drugega. Ko se bo vsak na novo izbranih privadil svojem delu, bo šlo vse lepo naprej. Prva zabava, ki smo jo imeli pod vodstvom razširjenega odbora, je jako lepo uspela. Pogrešali smo le slovensko petje, pa je bilo zato pri službi božji. Ko so šla ven vabila za zabavo, je bilo tudi priloženo vabilo k drugi slovenski službi božji, ki bo tretjo nedeljo v novembru. Pevske vaje zanjo imamo po enkrat na teden. — Tako je z nami v Brisbaneu. Upam, da bomo mogli kmalu pokazati še več uspehov. Predlagal sem tudi, da si ustanovimo knjižnico. Vse kaže, da si jo bomo omislili in bodo s tem dobili naši ljudje v roke kaj primerne slovenskega čtiva. Najlepši pozdrav vsem! — *Stanko Sivec.*

WEST AUSTRALIA:

Perth.—V soboto dne 24. novembra se je poročil Jože Zigmund, doma iz Notranjske, z Nado Vukovič, ki je doma iz Dalmacije. Poroka se je vršila v župni cerkvi v Gosnells-u blizu Perth. Jože je že več let samostojen in uspešen "taxi driver". Med Slovenci in tudi Avstralci uživa ugled kot zelo delaven in pošten mož. Čestitamo in vso srečo želimo.—*Prijatelj.*

Voseila za Bozic in novo leto vsem poznanim rojakom v bližini. Poljsanske doline nad Skofjo Loko.

Družina Paulin, W.A.

SOUTH AUSTRALIA:

Ottaway: Na misijonsko nedeljo so v družini Mimice Božanič krstili prvega ljubljene sinčka. Dobil je ime Peterček. Botrovala sta Ivanka Mohor in Anton Jesenko. Po krstu smo se zbrali pri Peterčku doma in mu voščili vse dobro, pa seveda tudi staršem.—*Poročevalec.*

Skupina nasih „Kumovcev“

QUEENSLAND

Ravenshoe: Ker sem tudi jaz od letos naročnik MISLI, moram kaj napisati, da bo za božične praznike kaj branja. Najprvo moram povedati, da smo imeli v tem našem majhnem mestecu sv. misijon. Jaz sem pridno hodil k pridigam, pa nič razumel, ker sem šele malo časa tukaj in angleško še ne vem. Toliko sem pa le razumel, da je misijonar rekel: Pridite vsi k spovedi in sv. obhajilu. Pa kako bom šel, sem si mislil, ko nobene besede ne znam, moliti pa še posebno ne. Potem sem pa zvedel, da misijonar razume nekaj po italijansko. Šel sem k spovedi v tem jeziku, molil sem pa po slovensko, kakor me je moj rajni oče naučil. Tako sem prav lepo opravil in je bil misijon tudi zame. Zdaj pa nekaj drugega. Tukaj sem si kupil nekaj zemlje, dva bloka, kakor rečejo tukaj. Rad bi imel na tej zemljici svojo hišičo. In grem vsak dan pogledat, če že raste iz zemlje. Nesreča je ta, da

najbrže ne bomo mogli priti, ker bo naš božični odmor trajal samo od 20–27 dec. Na vseh projektih ameriške firme bodo imeli enako kratek dopust. Računam, da je pri 4 projektih kakih 30 Slovencev zaposlenih. Če nas ne bo, se bo precej poznalo, kaj? — *Jože Pliberšek.*

Albury-Lavington: Argentinska Kulturna Akcija me je naprosila, da bi prevzel poverjenišvo za Avstralijo in skušal pozanimati tukajšnje Slovence za njena dela. Tako bi razbremenil naše duhovnike, ki so doslej tako ljubeznivo opravljali to delo. Rad sem sprejel ponudbo, ker se dobro zavedam, da bomo dosegli kak uspeh pri skupnih dobrih podjetjih samo, ako smo vsi pripravljene pomagati. Pošiljam poseben članek o delu Kulturne Akcije in prosim, da ga objavite v božični številki MISLI. Spodaj zapišite, da sem prevzel poverjenišvo in naj se v vseh zadevah Katoliške Akcije obračajo

Z VSEH VETROV

PREŠERNOVE PESMI v angleščini še vedno doživljajo velik uspeh. Izšle so v Londonu pred dvema leti, letos pa pripravljajo že tretje izdanje, ki je zdaj verjetno že na trgu. Pri prevajanju je sodeloval cel štab angleških in slovenskih prevajalcev, gotovo je pa imel levji delež pri tem delu dr. Janko Lavrin, naš belokranjski rojak in bivši profesor za rusko književnost na univerzi v Nottinghamu. Zdaj pripravljajo isti ljudje "Antologijo slovenske lirike" v angleščini. V njej bodo zastopani pesniki: Prešeren, Jenko, Levstik,

potegoval za čast guvernerja države Ohio. Pet terminov v tej službi mu je menda zadostovalo. Pač pa je kandidiral za zveznega senatorja in bil tudi gladko izvoljen. Kandidiral je na demokratski listi. Čeprav je država Ohio kot celota v republikanskem taboru in je imel zoper sebe močnega republikanskega kandidata, je prodril in postal demokratski zvezni senator v Washington. Tednik TIME k temu pristavlja: Lauscheta v Ameriki nima nihče rad, razen — ljudstva, ki glasuje zanj, pa naj kandidira za katerikoli urad. Naše mnenje pa je, da bo Frank čez štiri leta postal Predsednik Združenih Držav.

DRUŽBI SV. MOHORJA V CELOVCU se je posrečilo, da so odšle razne stranke, ki so stanovale v družbini glavni hiši, Viktringering 26, in se je mogel izpraznjeni prostor porabiti za dijaški internat. Bilo je nujno potrebno, da je prišlo do internata, zakaj brez njega bi bilo v Celovcu premalo dijakov in dijakinj za slovensko gimnazijo. Glavna zasluga za ustanovo internata gotovo gre dr. Hornboecku, ki je vse storil, da se je internat osnoval. Letos imajo na stanovanju in hraní 24 fantov in 30 deklet. Treba bo še veliko truda, da se večjemu številu slovenske mladine omogoči študiranje v Celovcu.

BARAGOV DOM se bo imenovalo novo kulturno središče, ki ga snujejo Slovenci v Clevelandu. V ta namen so osnovali zadrugo (korporacijo), ki je imela svoj ustanovni občni zbor 7. Oktobra letos. O potrebi take ustanove so že dolgo razpravljali, zdaj se ima urediti. Vsak Slovenec, ki živi v Ameriki, lahko postane delničar in tako solastnik BARAGOVEGA DOMA, če kupi delnico za \$25.

VAS KRČANJE je najbolj sverna točka na Koroškem, kjer se govore slovensko. Vas je letos dobila novo šolo in jo odprla s primernimi slovesnostmi. Cerkveni in svetni del slovesnosti, oba sta se vršila v obeh jezikih, nemščini in slovenščini. Slovenski otroci so lepo nastopili na akademiji in vsem navzočim dokazali, da slovenski rod na tej zemlji še ni izumrl. Šolska kronika ve povedati, da je bil pouk v tej vasi prav od začetka šole (l. 1881) dvojezičen, razen med jugoslovansko okupacijo po prvi vojni, ko je zavladovala zgolj slovenščina, in med hitlerjansko okupacijo, ko je imela veljavo samo nemščina ...

NEZNANE INDIJANCE so šli študirat iz Argentine v Paraguay. Pokrajina se imenuje Severni Chaco. Doslej učenjaki poznajo le nekaj imen teh indijanskih rodov, način njihovega življenja je še popolnoma nepreiskan. Za nas je ta ekspedicija zanimiva zlasti zato, ker načeluje Slovenka, dr. Branka Sušnik. Kdor pozna knjigo ZBORNIK Svobodne Slovenije, pozna tudi ime Branke Sušnikove in vsaj nekoliko ve, kaj ta odlična Slovenka ve povedati svetu o neznanih Indijancih.

Božicna in novoletna voscila posilja vsem rojakom in odjemalcem

JOŽA VORŠIČ

19 Belgium Str. AUBURN — Tele. YX 8523

ki Vam lahko ob vsakem casu dostavi vsakovrstne elektricne predmete vključno televizijo, peči, radioaparate, hladilnike itd. pod pogoji, ki Vam bodo lahko sprejemljivi.

AVSTRIJSKI ZGODOVINARJI so imeli v Celovcu stanovsko zborovanje. Na shod so prišli tudi zgodovinarji iz Nemčije, Rusije in ostalih evropskih dežel. Slovence je zastopal Boris Orel iz Ljubljane in imel predavanje o poljedelskem orodju v Sloveniji. Učenjaki so si poleg drugega ogledali dela na Magdalenski gori, kjer izkopujejo sledove stare rimske kulture. Spominjali so se tudi koroških slovenskih zgodovinarjev - samoukov Urbana Jarnika in Matije Majarja.

PROIZVODNJA SVINCA in cinka v Jugoslaviji. Iz poročila, ki prihaja iz Beograda, izvemo, da zavzema Jugoslavija drugo mesto v Evropi (na prvem mestu stoji Sovjetska Zveza) in sedmo mesto na svetu kot proizvajalka svinca. V proizvodnji cinka pa zavzema Jugoslavija peto mesto med evropskimi državami in sedmo mesto na svetu. V Jugoslaviji pridelajo približno 80.000 ton svinca in

30.000 ton cinka na leto. Do leta 1949 sta ves jugoslovanski svinec in cink prihajala samo iz rudnikov v Trepčah, v Mežicah in v Zlatovem. Toda pozneje so začeli kopati svinčeno rudo v rudniku pri Kopaoniku; v letu 1952 pa so so odprli nekaj novih rudnikov svinca v Srbiji in rudnik šuplja Stena v Črni Gori. Razen tega pa so odkrili novo ležišče svinca v Trepčah. V tem kraju so tako povečali in izboljšali rudniške naprave, da morejo sedaj izkopati do 30.000 ton svinčene rude dnevno. Jugoslovanska vlada je potrošila velike vsote denarja za izboljšanje obeh rudnikov v Mežicah, kjer so zvišali dnevno proizvodnjo svinčene rude od 500 na 2000 ton. Velik uspeh so dosegli tudi z molernizacijo čistilnic cinka v Celju in Šabcu. V Celju so letno proizvodnjo cinka povečali od 5000 na 15.000 ton. V Šabcu pa grade topilnico, v kateri bodo izčistili z elektrolizo do 12.000 ton cinka na leto.

SEDAJ I-C-E-M, NEKDAJ I-R-O

Večini naših bralcev je še v dobrem ali slabem spominu begunska organizacija IRO. Manj jim je znan ICEM, ki je pred nekako petimi leti nasledil IRO. Te štiri črke pomenijo: Intergovernmental Committee for European Migration. Po naše: Medvladni Odbor za izselitev iz Evrope. ICEM ima svoj glavni stan v Genevi, Švica.

Nedavno je objavil, da je v času svojega obstanka poslal preko morja pol milijona beguncev. Od teh jih je sprejela Avstralija 153.000, ZDA 105.000, Canada

80.000, Argentina, 60.000, Brazilija 52.000, Venezuela 2.000.

Odšli so iz naslednjih dežel: Iz Italije 165.000, iz Nemčije 155.000, iz Avstrije 47.000, iz Grčije 38.000, iz Nizozemske 38.000.

ICEM upa, da bo mogel svoje delo še dolgo opravljati. Sestavlja ga 27 držav, ki tudi prispevajo v njegovo blagajno.

Na letošnjem letnem zborovanju so zastopniki teh držav izmed sebe izvolili nekaj izvršni odbor, ki ga sestavlja pet držav: Avstralija, Brazilija, Italija, Nizozemsko in Združene Države Amerika. — *News Bulletin*.

SPOZNAVSTVO!

Sem poštena, rada vesela, Slovenka 36 let, ali sama se večkrat dolgočasim. Zato bi želela spoznati poštenega slovenskega fanta, dobrega karakterja, približno mojih lét in ne preveč ljubitelja kozarca. Toda ne bi se rada selila iz West Australije. V poštev pridejo le resne ponudbe s pravim naslovom.

Mrs. A. Wrhovski
82 Gallipoli St.
Rivervale-Ptrth, W.A.

KARL BEZJAK, 124 Cumberland Rd., Auburn, NSW vosei vsem rojakom vesele božicne praznike in veliko sreče v novem letu.

Lectovo srce iz Wollongonga.

Presernov sosed Sv. Marka

Stritar, Gregorčič, Murn, Kette, Cankar, Župančič, Gradnik, Kosovel, Seliškar in drugi. (Klic Triglava.)

ALI JE BIL TESLA HRVAT? Beremo v Klicu Triglava, da je pisal Ameriški Hrvatski Glasnik: "Ves srbski tisk in srbska propaganda v ameriških časopisih se trudi, da bi na veliko falzificirala poreklo Nikole Tesle. Srbski časopisi in, na žalost, veliko število ameriških listov pišejo, da se je Nikola Tesla rodil v Srbiji. Vsi vedo, da se je veliki Tesla rodil v Smiljanu, kotar Gospič, Hrvatska ... Sam Nikola Tesla je za časa svojega življenja večkrat napisal in izjavil: Jaz sem Srb, toda Hrvatska je moja domovina".

ZORMANOV DAN so praznovali Slovenci v Clevelandu dne 30. septembra. Slavili so pesnika in pevca Ivana Zormanana, ki že blizu pol stoletja "nosi plamenico slovenske besede in slovenske pesmi med ameriški Slovenci". Pevski zbori: Glasbena matica, Planina, Slovan in Triglav so se združili za skupni koncert. Velika dvorana Narodnega Doma je bila nabito polna. Ves spored je bil sestavljen zgolj iz Zormanovih pesmi, skladb in priredb. Vodil je ves spored g. Tone Šubelj. Med udeleženci je bil tudi guverner države Ohio, Frank Lausche, velik prijatelj pesnika Zormanana.

FRANK LAUSCHE, brez dvoma najbolj znani ameriški Slovenec, se pri letošnjih volitvah ni več

Izpod Triglava

V PETIŠOVCIH (Prekmurje) je nepredvidnost tirjala življenje cele družine. Janez Bencik se je s svojo družino selil v novozgrajeno hišo, ki je na svojo roko vanjo napeljal cevi za plin iz sosednje hiše. Delo ni bilo strokovno v redu in cevi so puščale plin metan. Zvečer jt žena prižgala svetilko, v kateri je namesto petroleja gorel gazolin. Hipoma sta se pomešala metan in gazolin — nastala je strašna eksplozija in novo hišo je končal požar. Zaradi strahotnih opeklin so v bolnišnicah potem kmalu pomrli otroci in starši, vseh skupaj sedem.

V HRUŠEVKI so se družini Štrajhar rodili trojčki. Poprej je bilo že pet otrok. Gotovo velike skrbi za starše! Javnost se je zavzela zanje in družina je dobila lepo pomoč. Najprej so mater z otroci prepeljali v oskrbo ljubljanske porodnišnice, nato so začeli prihajati darovi, posebno v blagu, pa tudi v denarju toliko, da je družina mogla misliti na nakup še ene krave, zakaj ena krava res ni imela dovolj mleka za družino z osmero otroki.

V SOTESKI pri Bledu ustvarjajo milijone iz nič, ve povedati poročilo v ljubljanskem dnevniku. Izdelujejo lesno moko v tovarni, ki je v preteklih mesecih začela obratovati. Moko delajo iz oblancev in žaganja. Lesno moko uporabljajo za proizvodnjo linoleja, kot čistilno sredstvo v industriji kož, za fino poliranje kovin in mnogo drugega. Napoved pravi, da bo tovarna vsako leto zaslužila 180 milijonov din.

„ZEKSARICA“, pozneje Šestica, je bila od nekdanje ena najbolj popularnih gostiln v Ljubljani. Konkurenco ji je delal kvečjemu „Figovec“, ki se je moral umakniti nadavno tega novim in večjim poslopljem. Šestica stoji še danes in še zmerom opravlja gostilniški poklic, čeprav v okoliščinah, ki odgovarjajo „današnji stvarnosti“ v komunističnem redu. Še v Prešernovih časih je bila Šestica bolj ob robu Ljubljane, v Valvazorjevih se je pa smatrala celo za bolj ali manj kmečko hišo. Danes je seveda Šestica prav v središču mesta. Da je ni zadela usoda „Figovca“, se ima zahvaliti bolj ugodni legi in dejstvu, da ni zgolj pritična zgradba.

MIRNA GORA v Beli Krajini velja za „biser Dolenjske“. Je lepa razgledna točka, ki ima pod seboj vso Belo krajino, na levi se kažejo Gorjanci, na desni bajeslovni Klek. Vse okrog je tak mir, da le redko kje naletiš nanj. Le tu pa tam prekine ta planinski mir lajanje srnjaka. Lovci vedo povedati o divjih prašičih, medvedih in volkovih v bližnjih gozdih. Na Mirni gori so zgradili planinski dom, pa turisti ga baje le malo obiskujejo, bolj vedo zanj lovci, ki pri-

Sem slovenska deklica.

hajajo trebit okraj nepotrebne divjačine.

NA PTUJU ob Dravi je mlad fant zagrešil gnusen zločin. Bilo je prve dni avgusta v samostanu očetov minoritov. Zvečer se je skrivil v gvardijanovi sobi pod posteljo in ponoči med spanjem s sekuro ubil gvardijana, patra Goloba. Zločin je seveda razburil vso okolico blizu in daleč, odjeknil je tudi preko državnih mej. V Avstriji so razni listi spravili ali vsaj skušali spraviti ta zločin v zvezo s političnimi razmerami v Sloveniji in so ga naprtili režimu in njegovi gonji zoper duhovščino. Vendar vsaj v tem primeru to ne bo držalo. Nesrečni zločinec se je hotel samo polastiti denarja, ki ga je imel p. Golob shranjenega pri sebi, v glavnem od miloščine na dan porciunkule. Kolikor vemo, je sodišče delalo nepristransko in prisodilo zločincu pravično kazen.

V OLIMJU na Štajerskem je star mogočen grad, ki je zaslovel po vsej srednji Evropi. V pritičju grajskega stolpa je prostor, ki je služil do l. 1782 kot samostanska lekarna. Stene te bivše lekarne so poslikane z izredno lepimi freskami, ki so nastale nekako v letu 1740. Slikar je bil Tirolec Ivan Ranger, organizator takozvane „pavlinke slikarske šole“, ki je zapustila veliko umetniških sledov v tistem delu Slovenije. Omenjene freske so bile močno zažrnele in pokrite z razno umazanijo, pa sedaj se je zavzel zanje Zavod za spomeniško varstvo in začel z restavriranjem. Freske predstavljajo motive iz medicine in farmaceutike in so tako zanimive, da je glas o njih segel že daleč po Evropi. Pričakujejo v kratkem veliko številno obiskovalcev iz raznih držav, ki si želijo to redkost ogledati.

HALOZE si obetajo zblizanje z ostalim svetom in velik gospodarski podvig, kadar bo skozi njihove kraje stekla nova železnica, ki naj bi bila v zvezi s progo Maribor-Zidani most. Ni še dognano, kod naj železnica teče, imajo več načrtov, pa se za nobenega še niso končno odločili. Najbolj verjetna se zdi trasa, ki predvideva tri predore. Največji od teh bi tekkel pod Donačko goro do Soperc, dolg 1800 m. Dva manjša bi bila med Dravinjo in Pragerskim.

VAZNO!

VAZNO!

V Melbourne-u izhaja na osmih straneh, ki se imenuje THE CATHOLIC WORKER. List obravnava socialna in gospodarska vprašanja s krcanskega stališa. Celoletna naročnina za list je samo SEDEM silingov. Kdor zna citati anglesko in se hoče boriti proti komunizmu, naj cimprej naroči ta izvrstni list! Vsem rojakom is rojakinjam ga toplo priporočamo. Naslov je: THE CATHOLIC WORKER, 379 Collins Street, Melbourne, Victoria.

ALI BODO NA KRASU ZRASLI GOZDOVI?

(Porocilo iz domovine.)

SKORAJ se ne zavedamo več, da so na kraških goličavah, ki jih zdaj po večini pokriva le tenka plast prsti, nekoč rasli bujni gozdovi. Bilo je to pred stoletji. Kjer je zdaj kvečjemu nekaj borbinih grmičev, so takrat vladali krasni hrasti z bogatimi zakladi lesa.

Tujec se je polakomnil tega bogastva, domačin ga ni mogel braniti. Na račun Kraševcev so Benetke dobile svoje hrastove temelje. Kraška hrastovina je morala služiti tujcu, da si je izdeloval trgovske in bojne ladje. Najlepši gozdovi so padli in kraški svet se je spremenil v puščavo. Iz tistih časov imamo zapisno v dnevniku neznanega gozdarja: Po pobočju Sabotina so rasli najlepši gozdovi. Leta 1820 so tudi na tem področju gozdove do golega posekali. Na teh posekah se je potem paslo veliki število koz. Že v nekaj letih so pa koze uničile zadnje rastlinstvo, da odslej niti koze niso mogle več dobiti kaj pod zobe.

Golo skalovje se je čez dan in v teku poletja močno segrevalo, po noči in pozimi pa ohlajalo, da so nastale med morjem in Krasom velike razlike v temperaturi. Zaradi teh se je porajala silna kraška burja, ki je odnašala zadnjo mrvice zemlje. Kraševci so bili od leta do leta v težjem položaju. Svoje majhne njivice in košenice so pred burjo zgradili s kamnitimi zidovi in si na ta način skušali ohraniti vsaj zaplate rodovitne zemlje.

Potrebo po pogozdovanju in zboljšanju kraškega sveta so najprej spoznali Tržačani. Prišlo jim je v zavest, da bi gozdovi zmanjšali silo burje in omilili ostro podnebje. Že leta 1842 so začeli s pogozdovanjem tržaške okolice, uspeha pa ni bilo, ker se na tako delo niso dovolj spoznali. Kljub neuspehom niso opustili načrta. Leta 1852 je občinski svet izedal načrt za pogozditev polovice vseh kraških pašnikov v teku naslednjih 30 let. Vse preostale pašnike pa naj bi v tem času zboljšali na ta način, da bi nasadili nanje drevesa listavce bolj na redko. Ta drevesa naj bi varovala pašnike pred burjo, travo pod seboj pa pred sušo.

Prvi uspehi tega podjetja so se pokazali v dobrih petih letih v okolici Bazovice. Poskus z črnim borirom je dobro uspel, čeprav ta dre-

vesa niso poprej nikoli rasla na Krasu. Leta 1865 se je zavzelo za pogozdovanje Krasa „Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo.“ Vzbudilo je veliko zanimanje za stvar. S posebno resolucijo je predlagalo, naj bi pogozdene površine za nekaj let oprostili davka, pogozdovanje naj vodijo iskušeni strokovnjaki, pomaga naj pa pri tem delu vsa država. Nekaj pozneje se je osnovala posebna „Komisija za pogozdovanje Krasa“. Sestavljali so jo dobri gozdarski strokovnjaki. Od 1.1887 do 1911 so na Krasu zasadili do 47 milijonov sadik, poleg tega nad 3.000 kg. semena. To je bila zlata doba kraškega pogozdovanja. Iz te dobe izvira 2657 ha borovih gozdov na Krasu. Prva svetovna vojna je začeto delo prekinila, po vojni je je Kras padel pod Italijo, ki je je le malo storila za rešitev Krasa.

Ko je po drugi svetovni vojni Kras spet dočkal združitve z ostalo Slovenijo, v danih okoliščinah ni mogel upati na takojšnjo pozornost novih gospodarjev. Vprašanje slovenskih gozdov se je pojavljalo širom po Sloveniji, Kras sam je bil le eno med njimi. Manjkalo je strokovnjakov, manjkalo je organizacije, manjkalo kreditov, manjkalo volje. Niti ni bilo jasno, kdo je poklican, da da pobudo za pogozdovanje Krasa. Komunisti so leta in leta eksperimentirali z organizacijskimi oblikami in vsem gospodarstvu, kakor pač tudi v ostalih panogah svoje politike. Kar je bilo lani uveljavljeno, so letos zavrgli in poskusili na drug način. Tako ni moglo priti do resnih podvzetij ne tu ne tam.

V letošnjem letu vendar kaže, da bo bližnja bodočnost prinesla nekaj resnega. Obetajo, da bo v najkrajšem času ves slovenski Kras dobil enotno organizacijsko obliko za pogozdovanje in vsestransko zboljšanje svoje površine. Baje imajo zdaj že tudi dovolj strokovno izobraženih delavcev, ki bodo zadevi posvetili vso potrebno pozornost. Hvalijo se, da bo po tako kruto prekinjeni „zlati dobi“ v letu 1914 zdaj nastopila „briljantna doba“ v pogozdovanju Krasa. Res so po poročilih v letošnji pomladi zasadili 2.400.000 sadik in nasejali nad pol drug tisoč kg. semena. Uvajajo tudi nove drevesne vrste, boljše od črnega bora, ki bodo hitreje kot bor gnojile in izboljševale kraška tla.

Slovinci

v Perthu in okolici!

Kupujte vse svoje potreščine

največji trgovini Zapadne Avstralije

pri **BOANS-u**

KAKO PA MI MISLIMO?

NA DRUGEM mestu v tej številki je članek izpod peresa Mirka Brenčiča. Prav je, da je članek natisnjen, čeprav se nam zdi, da je treba nekoliko zapisati v odgovor. Mirko je iskrena duša in je povedal kot misli, bo pa tudi z vso iskrenostjo sprejel naše stališče in ga brez dvoma premislil.

"Mi vsi smo antikomunisti, nikjer pa ni registrirano, da smo pobožni", piše Mirko.

Na to bi mi dejali: Za človekov značaj ni toliko važno, v katerih rečeh je "anti-", bolj važno je, v čem je "za". Milijoni po vsem svetu izjavljajo, da so proti komunizmu, pa jih je med njimi zelo veliko, ki ne povedo, za kaj so. Komunizem se ne pobija z besedo, besednega orožja ima komunizem dovolj. Komunizem se nití ne pobija s kanoni ali bombami, tudi tega orožja ima komunizem dovolj. Sploh, karkoli posvetnega postavite nasproti komunizmu, vse bo z lahkoto odbijal z enakim orožjem, pa še več ga ima kot "protikomunisti". Komunizem se ne da spraviti s sveta z nobeno posvetno modrostjo, z nobenim posvetnim orožjem.

Eno samo orožje imamo "protikomunisti", ki ga komunizem nima in z njim ne more udariti nazaj: Boga, vero v Boga, življenje po veri, pobožnost! Prepričan in praktičen katoličan bo s svojim zgledom, z vsem svojim življenjem vplival na okolico in bo pripomogel k omejitvi komunizma bolj kot cele svetovne vojne. Zato naše MISLI le tu pa tam pokažejo, da so protikomunistične, na drugi strani pa navajajo svoje bralce k praktičnemu katoličanstvu, ki je po izjavah komunistov samih najboljša zavora pohodu komunizma po svetu.

"Moški, dasi nismo brezverci ali divjaki, nimamo radi, da nam kdo neprestano rožlja z rožnim vencem pod nosom."

To je Mirko po pravici povedal in je prav, da ostane zapisano. Toda ko zdaj še bolj vemo, da nimamo opraviti z brezverci, naj na tem mestu povemo nekaj, šesar doslej v MISLIH še nismo poudarili. Ogromna večina tistih, ki čitate MISLI, ne samo niste brezverci, ampak ste registrirani katoličani. Kot taki seveda verujete tudi v Mater Božjo in njene besede. Toda glejte, Marija je v Fatimi vsemu svetu dala na znanje, da je njegova rešitev mogoča preko ROŽNEGA VENCA. To pa pomeni molitve in pobožnost! Na podlagi tega Marijinega oznanila je izšla knjiga, ki ima naslov: FATIMA ALI POGIN. Hoče povedati: Ali se bo svet poboljšal

morda bi morda se najpametneje napravile, če bi sploh molčale o komunizmu, namesto tega pa objavljale vsebino knjige: FATIMA ALI POGIN. S tem bi postale takorekoč "molitvenik", toda pokazale bi bralcem, kako je treba biti "anti komunist" ne sicer z besedo, pač pa z dejanjem. Toda prečudno si nekateri ljudje predstavljajo duhovnikov poklic. O vsem drugem naj jim govori in piše, le o

Brisbanski Slovenci po sv. masi s p. Rudolfom.

"pobožnosti" čim manj! Komunisti so drugačni. Pričakujejo in zahtevajo od svojih voditeljev, da ob vsaki priložnosti poudarjajo komunistične nauke katoličam pa zamerijo svojim duhovnikom, če "rožljajo z rožnim vencem ..."

Vsa reč je videti nekam na glavo postavljena. Kljub temu MISLI ne bodo postale molitvenik. So "informativni" list in bodo ostale, seveda pa ne izključujejo informacije o verskih rečeh. Bog daj, da bi tisti, ki sedaj "bežijo pred MISLIMI" zaradi kakšne verske razprave, tega ne obžalovali šele takrat, ko bo zanje prepozno ...

Tako, dragi Mirko! Sami ste naročili, da naj pride odgovor "brez rokavic", in sem res tipkal to z golimi prsti. Da bomo kljub temu ostali prijatelji, ste pa tudi sami že vnaprej povedali. Bog Vas živi! — P. Bernard.

SYDNEY!

POLNOČNICA za Slovence v spodnji cerkvi sv. Patricka kot po navadi: Grosvenor St., Millers Point, blizu mostu.

Spovedovanje od 10. ure naprej. Spovedovanje tudi v soboto 22. dec. v Our Lady's Chapel na George St. kot vsako soboto pred prvo nedeljo v mesecu. To spovedovanje bo od 4. ure naprej. Ne odlašajte vsi spoved na sveti večer!

WOLLONGONG!

PETA NEDELJA bo spet ta mesec 30. decembra. Slovenska služba božja kot po navadi ob 5. pop. v katedrali. Spovedovanje od 4. ure naprej. Pele se bodo kajpada naše božične pesmi.

Če bo mogoče, se vidimo spet že v soboto poprej.—P. Bernard.

P. BAZILIJ OZNAJNA SVOJIM

Mtbourne: Spovedovanje za Božič v soboto 22. dec. od 7-8 zvečer v St. Francis Church. Ne odlašajte na sv. večer, ker bomo polnočnico začeli točno in morda ne bi prišli na vrsto. Kdor le more, naj pride v soboto.

Polnočnico bomo imeli v znani cerkvi: St. Louis, Burnley. Ni bilo mogoče dobiti večje cerkve. Že ob pol dvanajstih bomo začeli skupno peti lepe božične pesmi. Spovedoval bom od desetih dalje. Nikakor ne odlašajte do zadnje minute!

Stalna nedeljska služba božja vsako prvo nedeljo v mesecu v isti cerkvi. Torej: 6. jan., 3. febr. itd. Ob enajsti uri. Pred mašo zmerom spovedovanje. Samo spovedovanje pa zmerom v St. Francis od 7-8 zvečer pred nedeljo, ko je naša služba božja.

Geelong: Božično spovedovanje 24. dec. od 4-6 v cerkvi sv. Družine, kjer je tudi naša nedeljska služba božja, Bell Park. Vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10. uri. Torej 13. jan., 10. febr., itd. Spovedovanje prejšnjo soboto od 7-8 zv. 4

St. Albans: Božično spovedovanje 22. dec. od 4-6 pop. Potem odidem spovedovat v mesto.

V nedeljo 30. dec. ob 4. pop. pete litanije z božičnimi odpevi. Povabljeni tudi Slovenci od drugod. Po pobožnosti priložnost za spoved.

Adelaide: Božično številko MISLI boste verjetno prejeli že po mojem obisku pri Vas. V prihodnji številki bo točno napovedan moj naslednji obisk in program. Daleč ste od Melbourn, pa zato mi niste nič manj pri srcu, saj sem prišel v Avstralijo tudi za Vas. Le začetne težave so krive, da sem na svoj prvi obisk prišel skoraj nena-povedan.—P. Bazilij.

P. RUDOLF PIŠE IZ BRISBANA.

Bratje in sestre! Dolgo se vam nisem nič oglasil, a pozabil vas nisem. Tudi v tednih in mesecih zavratne bolezní sem mislili na vas vse, na vsakega posebej. Trenutno sem šetu do novega leta. Lahko pa rečem, da se že dobro počutim. Čeprav bom moral ostati pazljiv na svoje zdravje še kako leto dni, tako sodijo zdravniki, se bom vendar v januarju vrnil v Sydney.

In sedaj, bratje in sestre, ko se boste božične dni spominjali svoje mladosti, se spomnite svojih staršev, svojega očeta in matere. Ne pozabite jih! V koliki boleči skrbi je garal oče, da bi zagotovil boljše dni doraščajočim otrokom! Kako je materino oko sledilo otrokovim korakom v nežni ljubezni in zaskrbljenosti, da bi njen sin ostal dober, da bi se hčerka ne izgubila. Vsak njen korak, vsak utrip njenega srca, vse samo za otrokovo srečo, da bi ostal pošten, dober, veren.

Ali nas je katero bitje tako nesebično, tako nežno ljubilo, tako dolgo trajno, kot nas je ljubila naša mati? Stara je sedaj morda in sključena. Sama je morda. Toda tudi v samotni misli nate. Kaj želi od tebe? Spomenik ji postavi s svojim življenjem. To v prvi vrsti pričakuje od tebe. In da ne pozabiš nanjo! Kako žalostno je, ko se večkrat zgodi, da kak oče ali kaka mati poprašujeta okoli tujih ljudi, če kaj vedo, kje je sin, kje je hči. Toliko in toliko let je minilo, odkar je prišel zadnji glas od njega ali od nje, potem je vse utihnilo ...

V enaki nežni skrbi in srčni povezanosti se te bom jaz v božičnih dneh spominjal, brat, sestra! V skrbi in molitveni povezanosti duhovnega očetovstva, bratstva, sestinstva. Moja izrecna prošnja

bo ob oltarju, živih jaslicah, da bi vsak član slovenskega naroda ostal dober, srečen in v čast skupnosti. Želim, da se zavedaš: Pravega Božiča in božičnega veselja ne boš nikoli doživel brez Kristusa, brez božjega Deteta. Zastonj je zate božje rojstvo, če se Kristus ne rodi v tvojem srcu.

Naj nas božje Dete posebej blagoslavlja, naj nas varuje, naj nas poveže v eno močno in trdno enoto, v ono duhovno skupnost, ki nam jo oznanja Dete v jaslicah, ki se more nastaniti med nami samo v znamenju vesoljnega bratstva pod Bogom.

V tem znamenju tudi prejmite mojo zahvalo za vse zanimanje zame, za obiske in molitve v času moje bolezní. In končno: Vesel Božič in srečno novo leto vsakemu in vsem!

P. Rudolf Pivko.

PRI JASLICAH

Mesec obseva
božje stezice,
Jezuška zebe
v drobne ročice.

Angelci beli
k njemu zlete,
tople peruti
nanj polože.
Jezuška grejejo,
zvezdice štejejo—
tiho, prav tiho,
da ga iz spanja
ne prebude.

Sveta Devica
hvalnice Bogu
poje ji duša.
Z Jožefom Dete
v jaslih varuje—
blagoslov božji
z njimi domuje.

Ljubka Borli.

Dr. JURE KOCE

G.P.O. Box 670, Perth, W.A.

Splosna agencija za posiljanje zivil, tekstil, tehnicnih predmetov in zdravil v domovino in druge evropske drzave, posredovanje kreditov, potovanj, poklic svojcev v Avstralijo ter nakup in prodaja his in zemljisc

zeli

vsem svojim strankam kakor tudi vsem rojakom vesele bozicne praznike in srecno novo leto.

NAUKI SUEZA IN MADZARSKE

DVA dogodka sta v nedavni preteklosti zamajala temelje svetovnega miru: napad Zapada na Egipt in zasedba Sueza ter protikomunistična vstaja na Madžarskem.

O obeh dogodkih ste mnogo slišali in čitali, tako da ste si mogli ustvariti sodbo sami. Borba okoli Sueza gotovo ni brezpomembna, posebno v času, ko Zapadnjaki izgubljajo svoj vpliv v svetovni politiki. Še pred desetletji sta mogli Francijo in Anglija nemoteno ukazovati Arabcem; danes se ti niti za njihove prošnje ne zmenijo. Amerika, ki je mislila, da bo v kalnem ribarila, si je prav tako opekla prste. Sovjeti, s svojo rafinirano politiko in organizacijo arabskih komunistov so edini, ki so med Arabci nekaj dosegli, četudi verjetno manj kot si mislijo. Tako imenovani Orient je bil že od nekdanj poln skrivnosti: od prijaznega nasmeha do bodlaja z nožem je le korak.

Z vse večjim zanimanjem kot Suez, smo zasledovali in sledimo dogodke na Madžarskem. Po delno uspelem „uporu“ nacionalnih komunistov na Poljskem, da bi s tem utrdili položaj Kruščeva v

Moskvi, so podobni dogodki sledili na Madžarskem. Kruščev je imel tu nekoliko smole. Pozabil je, da Madžari niso Slovani, in četudi so komunisti, obstaja njihovo bratstvo do Sovjetov le toliko časa, dokler jih kroti knuta. Nagel prehod oblasti od tako imenovanih Stalinovcev na Kruščevce so izrabili protikomunisti in predno so se eni al idrugi komunisti zavedeli, je bila med njimi tretja sila, nevarna tako enim ko drugim. Ob prvih klicih po „svobodni in nevtralni Madžarski“ sem se spomnil dogodkov v Celju maja 1945. Po glavnem trgu so se valile pijane množice z rdečimi cunjami označujoč „svobodo narodu“. Vse je kričalo, nihče ni vedel, kje se ga drži glava. Med množico šolskih otrok je bil mlad kričač, ki je neprenehoma razkričeval komunistična gesla. Bil je tako prevzet, da je ravno pred magistratom na vse grlo zakričal: „Živela slovenska protikomunistična vojska: „in pijana množica mu je pritrdila z glasnim „Živela!“ Fant je naredil še par korakov, nato ga je nekdo v angleški uniformi s peterokrako rdečo zvezdo na kapi poklical iz vrste. Šele takrat so se nekateri

zavedeli, kaj se je zgodilo.

Nekaj podobnega je bilo na Madžarskem. Komunisti so dejansko izgubili oblast in le brezobzirni nastop sovjetske vojske je mogel zadušiti borbo protikomunistov. Tisoči so padli, možje, otroci in žene. Mnogo je bilo pisanega o hrabrih borcih Budimpešte, mnogo slik smo videli, celo na televiziji so jih kazali. „Ves svet je bil z njimi“ — le pomagal jim ni nihče. Klanje leta 1945 se je ponovilo. Tokrat je Zapad sicer kričal in sprejemal resolucije, a naredil ni nič. Kot leta 1945.

Upanje Zapada, da so poslednji dogodki oslabili vpliv komunizma, so prazni. Glavo je treba streti kači, da ne bo več nevarna, ne le odšepniti rep. V času, ko so Angleži in Francozi dejansko izgubili polovico in še več svojega imperija, so sovjetski komunisti le napredovali in napredujejo še danes. Da nastajajo pri komunistih krize, ni nič novega. Danes na oblasti, jutri v ječi, to so pod komunizmom vsakdanji dogodki. Pri tem ne smemo prezreti, da je vsak nov komunistični oblastnik komunist in verjetno še krutejši in brezobzirnejši od prvega.

Titu so dali Zapadnjaki vse in mu ponujali še več, samo da bi ga pridobili na svojo stran. Ko je

odrekel pokorščino Stalinu, so že mislili, da je njihov. Hiteli so prepričevati svet, da je zdaj v Jugoslaviji popolna svoboda in da je življenje tam idealno. Tisoči beguncev iz Jugoslavije so jih dan na dan postavljali na laž. Ko so videli, da se je Jugoslavija ponovno približala Sovjetski zvezi po smrti Stalina, so bili presenečeni. Pozabili so, da jim je Tito sam povedal, da se Jugoslavija z odcepitvijo od sovjetskega bloka ne odreka komunizmu. Če bi bili te njegove besede vzeli nekoliko resneje, bi jim bilo prihranjeno veliko razočaranje.

Beguncem izpod komunistične oblasti so poslednji dogodki na Madžarskem, Poljskem in po drugih komunističnih državah v resno svarilo. Za uspešno borbo proti komunizmu ne zadostujejo le prazne besede, temveč resno delo in predvsem enotnost vseh sil. Če bo kdo še kedaj hotel pripraviti Madžare do borbe proti sovjetski vojski, jim bo moral dati vnaprej ne le lepe besede in moralno podporo, temveč nekaj konkretnjšega in bolj uporabljivega v borbi. *Moralno podporo potrebujejo propalice, ne pa narodi, ki stremijo za samostojnostjo in svobodo.*

-0-

Fotografije iz stare domovine

SO NAM VSEM V VELIKO VESELJE

Na razpolago so Vam posnetki: Julijske Alpe s Triglavom, Kamniške planine, Trenta, Saska dolina, Logarska dolina, Postojnska jama, Bled, Bohinj, Kranj, Ljubljana, Maribor, Celje, Rogaska Slatina, Piran, Nova Gorica, Stanjel, Kobarid, Tolmin, Portoroz, Reka, Zagreb, Split, Beograd, Ohrid, Sarajevo, Skoplje itd.

SLIKE V PLAVEM BAKROTISKU 13½ x 19 INCH V SERIJAH PO 20 KOMADOV ALI POSAMEZNI KOMADI SO ZELO PRIMERNE ZA OKRASITEV VASIH DOMOV.

Trenta, Bohinj, Rogaska Slatina, Ljubljana, Crni vrh nad Bohinjem, Pola, Zagreb, Opatija, Dubrovnik, Boka Kotorska, Cetinje, Ulcinj, Sarajevo, Novi Sad, Beograd, Arandjelovac, Drina, Smederevo, Skoplje in Obiranje maka. Posamezni komadi @ 5 silingov, serije z 10% popustom. Postnina prosta.

Narocajte na naslov:

MATIJA OKORN,

LOT 11, BRENNAN ST., SMITHFIELD, N.S.W.

Ave Maria

je prelep verski mesecnik, ki prihaja iz Lemonta v Ameriki.

Povejenika za Avstralijo sta:

Rev. Bernard Ambrožič, 66 Gordon St., Paddington, NSW.

Rev. Bazilij Valentin, 19 A'Beckett, St., Kew, Vic.

Vse številke za 1956 so še na ponudbo.

List stane za vse leto po pošti £1.10.0.

Kdor ga osebno vzame pri poverjeniku, samo £1.0.0.

SLOVENSKI KLUB V MELBOURNU

zeli vsem svojim sodelavcem in prijateljem, ki so nas tako pozrtvovalno podprli v prvem letu obstoja, kakor vsem rojakom zivcem sirom Avstralije.

Vesele bozicne praznike in srecno novo leto 1957

MELBOURNE! VICTORIA! MELBOURNE!

SILVESTROVANJE

Slovenski klub v Melbournu vabi vse svoje prijatelje na

31. decembra 1956 v Prahran City Hall-u ob 7. zvečer

Odbor.

ČE STE SE PRESELILI,

sporočite na naslov MISLI spremembo takole:

Moj stari naslov.....

Moj novi naslov.....

Moje ime (krstno in družinsko).....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO!

Priporoča se in zeli
srečen Božic in novo leto

PERKO FOOD TRADING

DELIKATESNA TRGOVINA

V zalogi vse vrste kontinen-
tálnih jedil. Dobre kranj-
ske klobase. Vino in pivo.

Oskrba pijače in jedil za zabave, poroke, proslave.
Nasa specialiteta. Dostava brezplačna v Sydneyu
in okolici.

115 Walker Street,
North Sydney.

Tel. XB 4929

NE BODO DOBILI MADŽARČKA

„Koliko je skrite dobrote v ne-
katerih naših ljudeh!“

Tako sem nehote vzdiknil oni
dan, ko sem prejel od zakonskega
para I.S. nekje v N.S.W. zelo zelo
nenavadno pismo. Ko sem pismo
prebral, sem si popravil očali in še
enkrat pogledal, če sem vse prav
videl. Pismo se je glasilo:

„Čitala sva v časopisu, da pri-
dejo z Ogerskega otroci, ki so brez
staršev. Midva bi želela imeti ene-
ga in ga posvojiti, ali ne veva, kam
se je treba obrniti za točne podat-
ke. Vi boste gotovo vedeli, kako
je s to zadevo zato prosiva za po-
jasnilo. I. in D.S.“

Da je tragedija Madžarske segla
našim ljudem globoko v srce, sem
vedel in je bilo pričakovati. Na
take ponudbe pa nisem bil pri-
pravljén, zato sem se začudil. Ta-
koj sem se informiral, če je mo-
goče ustreči temu dobremu zakon-
skemu paru, pa sem moral odpisa-
ti, da vsaj zaenkrat ne bo nič.

Medtem je bilo že tudi objavlje-
no v časopisju in pojasnilo je ta-
ko:

Prvi madžarski begunci, katerih
je Avstralija sprejela takoj 3.000,
so začeli prihajati po zraku prvi
teden v decembru. Nadalje ima
vsak teden priti transport po zraku,
kakih 2.600 jih pa pride po ladji.
Vseh tri tisoč naj bi bilo tu do 14.
januarja. Prvi transport po zraku
je odložil begunce v Sydneyu, vsi
ostali bodo prileteli samo do Mel-
bourne in ljudje pojedejo po večini
v taborišče Bonegilla, v kolikor
jih ne bodo sprejele madžarske
družine.

Med begunci, ki zbeže v Avst-
rijo — vseh je že preko 100.000! —
je na splošno jako malo osirotelih
otrok. Če niso v spremstvu star-
šev, imajo s seboj drugačne varuhe.
Kolikor jih pa je resničnih sirot,
jih dajejo avstrijskim družinam,
oziroma madžarskim družinam
široj po Evropi. Čez morje jih
ne pošiljajo, zakaj za mnoge ni go-
tovo, če so res sirote brez staršev.
Morda se bodo pozneje kdaj ogla-
sili starši in oblasti bodo skušale
družine spet združiti. Kolikor
vemo, se je zelo veliko število
avstralskih družin prijavilo za
sprejem osirotelih madžarskih
otrok, toda vsaj za sedaj je ostalo
vse pri ponudbah, ker pač takih
otrok ni.—P.B.

STRAHOPETNI ZAJEC

Bil je lep sončen dan. Zajček
je šel na sprehod. Naenkrat za-
gleda svojo senco in tudi senco
svojih dolgih ušes. Strašno se
prestraši. Ne more uganiti, kje
se je vzela ta čudna zver. Vzame
pot pod noge in steče na vso moč.
Tu pa tam pogleda nazaj in vidi,
da čudna zver teče za njim. Spusti
se v še hujši tek in jo reže po hri-
bu, kakor bi bil za njim lovski
pes.

Nazadnje priteče do grmovja in
tam je senca. Glej, tisto rogato
živinče je izginilo! Zajček si od-
dahne in se vleže na zeleno maho-
vino. Komaj še diha, tako je upe-
han. Potem pa globoko vzdihne:
„Bog bodi zahvaljen, da si mi
dal hitre noge. Drugače bi ne bil
nikdar ušel tej strašni pošasti.“

I. Šepetavc.

* * *

Učitelj: „Napišite imena sedmih
dni v tednu, pa tako, da se noben
dan ne bo končal na -ek.“

Težka naloga! Ali bi jo ti znal
napraviti? Baj je samo eden pravo
pogodil. Napisal je:

Predvečerašnjim, večeraj, sredo,
jutri, pojutrišnjem, sobota, nede-
lja.

Ti pa zdaj povej, na kateri dan
v tednu je učenec to pisal.

„PTICA SELIVKA“

Vas letos pod novim imenom:

„SWALLOW“

The friendly photographer of
CANBERRA, A.C.T.

iskreno pozdravlja in zeli vsem
citateljem MISLI vesele božicne
praznike in uspehov polno

NOVO LETO 1957

F. J. Bresnik.

LAGATI PA NE!

Majhen deček je dobil sekirico,
da bi se z njo igral. Delala mu
je veliko veselje. Vse je posekal,
kar mu je pod roke prišlo. Pride
na vrt in si misli: Hočem biti spre-
ten drvar. Zgleda najlepšo oče-
tovo češnjo in jo poseka.

Drugi dan pride oče na vrt in
vidi, da prelepa češnja leži na tleh.
Žalosten in jezen zakliče: „Kdor
mi je to naredil, njemu gorje!“

Kdo je naredil, pa nihče ne ve.
Samo eden, ki stoji za grmom in
sliši, kako je oče jezen in žalosten.
Zdaj bo pa huda, si misli na tihem.
Če zamolčim, je toliko kot laž, la-
gati pa nočem.

Hitro stopi izza grma in reče
očetu: „Oče, jaz sem posekal
češnjo, bilo je strašno neumno, pa
zdaj mi je resnično žal.“

Oče pogleda sina z resnim obra-
zom, jeza ga pa nič več ne grabi.

Ta mali deček je živel v Ame-
riki. Kasneje je postal priden in
ugleden mož. Bil je prvi pred-
sednik Združenih Držav. Imeno-
val se je Jurij Washington.

I. Šepetavc.

V SKLAD ZA „MISLI“ SO DAROVALI:

Po £1.0.0: Ivan Stanjko, Franc
Dremelj, Rudi Jamsek, Franc
Gerzina, Druzina Kovacic Joze,
Boris Cerne, Marija Habor, Franc
Vojvoda, Janez Klinar;

Po 10-0: Anton Zbogor, Milka
Fabec, Vinko Rebek, Janko Me-
nic, Franc Polanec, Joze Sajn.

Prelepa hvala in priporočilo za
naprej.

Bog placaj vsem! Ze zdaj se
priporočamo za velikodusne pri-
spevke v SKLAD v letu 1957!

ADELAIDE

BOŽICNA SV. MASA bo pri Vas na
sveti dan 25. dec. ob 4. uri popoldne in
sicer v Sacred Heart Church, Hindmarsh.
Božicne pesmi! Pred moso priloznost za
spoved. Povejte drug drugoma!

VOJAŠKI NOVINEC

NA samotnem pobočju Javornika, ki gleda na Postojno, so si moji
starši pred tridesetimi leti zgradili hišo in se pod njeno streho
posvetili gostinski obrti. Za hišo pa je moj oče odprl kamnolom in iz
njega prodajal kamnje. Dohodki, ki so prihajali iz gostilne in kamno-
loma, so nam nekaj časa omogočali udobno življenje. Toda doba naše
majhne sreče ni trajala dolgo, kajti kmalu nas je začela bolj in bolj
pritiskati k tlom železna peta fašizma — sovražnica svobode in sloven-
stva. Ta pritisk mojemu očetu ni bil všeč. Da se reši fašistične more,
je neke noči nepričakovano pobral svoja šila in kopita in skočil čez
preklete pregrado na osvobodena tla domovine. Moja mati, sestra in
jaz smo mu sledili štirinajst dni pozneje. Tedaj sem imel štiri ali pet
let.

V naročju matere Jugoslavije so se nam razvedrila lica in zaživeli
smo mirnejše življenje. Poteklo je približno štirinajst let. Medtem
so me vzgled staršev, šola in čtivo vzgojili v besnega narodnjaka. V
mojem srcu je prekipevalo slovenstvo, jugoslovanstvo in hej-slovanstvo;
in ker sem imel tega blaga več kot sem ga potreboval zase, sem ga
navdušeno in brezplačno delil prijateljem in znancem.

V času, ko sem prekoračil devetnajsto pomlad življenja, so boja-
željni potomci Tevtoncev in Rimljanov ukresali iskro, ki se je raz-
plamenila v evropski požar. Morje črnosrajčnikov je pljusnilo čez
plot slovenskega vrtiča, se razlilo po Dolenjski, Notranjski in Ljub-
ljanskem polju. Naša domovina se je odela v žalno oblačilo. Italijani
so hiteli z iskanjem in nabiranjem svojih državljanov-beguncev. Tudi
mene so našli. Nekako tri mesece po prihodu Mussolinijeve vojske v
naše kraje sta nekoga dne stopila v moje stanovanje slovenski in laški
orožnik ter me odpeljala na orožniško postajo, kakor odpelje mesar
kravo v klavnico. Še istega dne zvečer sem se v spremstvu laškega
stražnika odpeljal v Trst na nabor, kjer so mi takoj po zdravniškem
pregledu z navdušenjem izjavili, da sem sposoben za vojaško službo.

Po naboru me je italijanski stražnik hotel nemudoma odvesti
domov v Ljubljano, toda jaz sem ga pregovoril, da sva se za nekaj ur
zaustavila pri mojem stricu Ivanu, ki je živel v okolici Trsta. Stric
Ivan je bil velik šaljivec, dober pevec in še boljši pivec. Bil pa je
tudi rodoljub, ki je kar gorel za slovensko stvar. Na kratko in brez
ovinkov sem bratu moje matere razložil, kje me je čevljev žulil.

„Lahi hočejo, da se grem borit zanje,“ sem mu potožil.

„Kaaaaj?“ se je začudil.

„Danes so me že potrdili za vojaka“ sem nadaljeval.

„In ti si res tako neumen, da boš šel v njihovo vojsko?“

„Seveda bom šel, kaj pa naj sicer storim?“

„K partizanom pojdi“, mi je svetoval.

„Nočem“, sem se odrezal, „če se pridružim partizanom, bom stopil
z dežja pod kap. Lahi me bodo smatrali za ubežnika in če me uja-
mejo, me čaka smrt. A če me ne dobe živnega, se bodo maščevali nad
mojimi starši.“

„To je že res“, mi je pritrdil stric, „ampak nekaj bomo morali
ukreniti, da te obvarujemo pred laško vojaško suktnjo. Sedaj se mirno
vrni domov na Kranjsko in počakaj. Ko prejmeš vpoklic, ki ti ga bo
prinesel pismonoša, ne izgublaj časa, temveč takoj odpotuj iz Ljub-
ljane in pridi naravnost k meni na posvet. Opogumi se in upaj, da
se boš rešil. Želim ti srečno pot.“

„Hvala lepa, stric!“, sem odvrnil, popil nekaj kozarcev božje
kapljice in se poslovil. Laški orožnik in jaz sva z vlakom oddrčala
v Ljubljano.

* * *

Od onega dne je poteklo nekako osem tednov. Vso to dobo sem
si želel in prosil Boga, da bi se vojna končala in da bi Italijani bili
poraženi, predno me pokličejo v vojsko. Upal sem tudi, da mi bodo
pozabili poslati poziv. Nič takega se ni zgodilo. Nekega poldneva
jutra mi je pismonoša prinesel pismo od vojaških oblasti. V ovojnici
sem našel poziv k vojaku. Domislil sem se stričevega nasveta in se
tako začel ravnati po njem. V naglici sem si pripravil nekaj prtljage,
si kupil vozni listek in se z brzovlakom odjeljal proti Trstu. Po petih
urah potovanja sem že sedel v domu strica Ivana in si gasil žejo z
dobro tržaško kapljico.

Dr. JURE KOČE G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

ŠVICARSKE URE

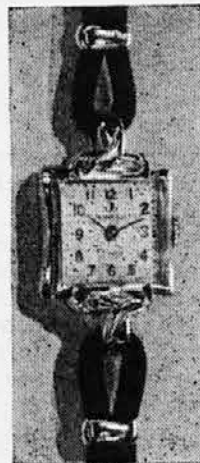
Stevilka 8, moska ura, iz kroma, premer 35 mm, 17 rubinov, pero nezlomljivo, stane £5.0.0, a s placano jug. carino in kolektivno, £6.8.0.

Ista cena velja za mosko ura st. 9, ki je popolnoma enaka stevilki 8 samo nekoliko manjša: premer je 33 mm.

Stevilka 13, zenska ura, premer 22.5 mm, točno taka kot st. 12:
a. iz kroma £8 6 0
s placano jugoslovansko carino in kolektivno £9 14 0

Stevilka 15, zenska ura, iz kroma, 17 rubinov, pero nezlomljivo, stane £4.8.0, a s placano jug. carino in kolektivno, £5.16.0.

Stevilka 16, zenska ura, iz kroma, 17 rubinov, pero nezlomljivo, cena ista kot za stevilko 15.

ZNATNO ZNIZANE CENE!

Izredna prilika, da s krasnim darilom razveselite Vase drage doma.

Pripomba: Znesek za carino in kolektivno (£1.8.0) posljemo po banki, tako da ga prejemnik dobi v roke istocasno kot uro.

Vse gori navedene ure so odlicne in trajne kakovosti.

Radi paketov z zivili si oglejte cenik bozicnih Standard Paketov v novembrski ali oktobrski stevilki „Misli“

ZABAVE V PADDINGTON HALL-U, SYDNEY, V LETU 1957

1. Predpustna: Nedelja 24. februarja.
2. Povelikonocna: Valikonocni ponedeljek, 22. aprila.
3. Zimska: Nedelja 9. junija.
4. Spomladanska: Nedelja 6. oktobra.
5. Pobozična: Na Stefanovo 26. decembra.

Dohodki od vseh navedenih zabav pojdejo v blagajno Slovenskega Doma.

„O, Bog te živi“, je vzkliknil stric, „vesel sem, da te spet vidim!“
„Tudi jaz sem srečen, da morem biti ponovno v tvoji družbi.“
„Važno novico imam zate,“ je nadaljeval stric; „v zadnjih dveh tednih sem napravil sijajen načrt, s pomočjo katerega te bom poizkušal rešiti. Poslušaj, kaj ti povem, in stori, kar ti bom velel, ako se hočeš izogniti vojaški službi.“

„Bom storil, če bom mogel“, sem pokorno odvrnil.
„Boš mogel, boš, samo če boš hotel“, je rekel stric.
„No, povej kaj misliš“, sem silil vanj.
„Si že kdaj igral na odru vlogo norca ali bebca?“, me je vprašal.
„Ne, še nikoli“, sem odgovoril presenečen.

„Sedaj pa je prišel čas, ko boš moral igrati takšno vlogo, toda ne v gledališču, temveč na zbirališču vojaških novincev in v vojašnici.“
„Stric, ne govori neumnosti!“, sem vzkliknil, potem pa dodal:
„Ako bom igral norca v vojski, se mi utegne pripetiti, da se mi igra ne posreči, in v tem primeru bi me zaprli ali celo ustrelili. Če bi mi komedija uspela, bi me priznali za pravega norca in me kot takega poslali v umobolnico.“

„Ne jokaj, preden si tepen“, me je miril stric; „jaz nisem rekel, da boš moral igrati norca ampak . . . bebca. Vedi, da je med blaznežem in bebcom velika razlika. Če se boš vedel kakor bebec, te ne bodo zaprli v norišnico, niti te ne bodo kaznovali z zaporom ali smrtjo.“

„Kaj pa bodo storili?“

„Odpustili te bodo iz vojske in poslali domov.“

Dva dni pozneje se je stric Ivan ponudil, da me pospremi v vojašnico. Poprej pa mi je govoril: „Napravi se tako, da boš vzbujal smeh in pozornost. Obuj si nogavice in čevlje različnih barv in različnih velikosti; ne umivaj se in ne brij se; vedi se, kot da si popolnoma nem in gluhi; pazi, da ti bo jezik vedno visel iz ust; drži pogosto desno dlan na srčni strani; ne striži si nohtov na rokah in nogah; glej kot zaboden vol; obleci si dve črni srajci natakni si na vse prste obeh rok aluminjaste, železne in medene obročke; posadi si na glavo spalno čepico; obleci si moje ogromne in z raznobarnimi krpami pošite hlače . . .

„Vaš Tonček ima pa čisto bratov nos. Kakor dvojčka sta.“

Tonček je slišal in se oglasil:
„Ne, nos imam čisto svoj. Samo hlače imam bratove, ker sem svoje pos . . .“

Turist: „Kako da so vaše krave tu na planini tako suhe?“

Pastir: „Razgled s planine obudujejo, pa se pozabijo pasti.“

To bo zadostovalo, da ti omogoči uspeh v komediji.“

Opravil sem se, kekor mi je bil naročil stric, potem pa sem se z njim odpravil na zbirališče vojaških novincev. Ko sva dospela na omenjeno mesto, mi je stric potisnil v žep listek s svojim naslovom, položil mojo prtljago poleg mene in se poslovil. Jaz pa sem se vsedel na klop v samotnem kotu velikega vojaškega dvorišča in takoj začel igrati vlogo bebca. Pri tem sem se natančno ravnal po navodilih, ki mi jih je bil dal stric Ivan. Po preteku ene ure me je ugledal vojaški bolničar, ki je zbiral med množico bolehave in bolne novince. Dvakrat ali trikrat me je vprašal po imenu in ko mu nisem odgovoril ne bev ne mev, mi je vzel pozivnico iz rok, me prijel pod pazduho in z drugimi rekruti odvedel v splošno vojaško bolnišnico.

Tam so me izpraševali (zaman seveda) ter mi pregledali vse žepe in prtljago; zdravniki so me dvakrat na dan zelo pazljivo preiskali od glave do pete; bolničarji pa so me budno opazovali ponoči in podnevi in pazljivo sledili vsaki moji kretnji. Razen tega so me polivali zdaj z mrzlo zdaj z vročo vodo in mi kriče dajali različna povelja, ki jih nisem izvrševal. Na takšne in še drugačne načine so preizkušali resničnost moje bebavosti. Jaz sem prenašal vse z največjo mirnostjo. Tako so potekli trije dnevi. Ves čas te skrajno mučne preizkušnje nisem napravil najmanjše napake; to se pravi, vedel sem se do pičice natančno po predpisih, ki sem jih prejel od strica. Res pa je, da sem preživljal vsako sekundo v velikem strahu in grozni živčni napetosti. Četrty dan so prišli k moji postelji štirje zdravniki, me še enkrat pregledali in ogledali, kot bi me ne bili še nikoli videli, se prepirali nekaj minut in končno izjavili, da sem pravi bebec in torej nesposoben za vojaško službo. Takoj zatem sta me dva ljubeznjiva bolničarja odvedla domov k stricu Ivanu, mu povedala nekaj besed in se nato vrnila v mesto. Kakor hitro sta bolničarja odšla, je moj stric bruhal v smeh in krohot, jaz pa tudi. Zadovoljen me je udaril nekajkrat po plečih in veselo vzklikal: „Ugnali smo jih v kozji rog, ukanili smo jih, zmagali smo!“ Stric je sklical vse člane svoje družine, svoje sosede, prijatelje in znance. Pili in peli smo vso noč in tako slavili stričevo in mojo zmago.—hib.

SMESNICE

„Janez, po tisto knjigo sem prišel, ki sem ti jo pred tedni posodil. Radbi jo imel nazaj.“

„Veš, France, dal sem jo Tinetu, ki strašno rad bere. Oni dan sem ga vprašal, kdaj mi jo misli vrniti, pa je rekel, da mu jo je odnesel Matevž, ki jo je nekam založil. Ali se ti zelo mudi zanjo?“

„O, meni prav nič. Pa je Luka zmerom nad menoj. Pravi, da jo je dobil od Toneta in ta je zmerom nad njim, naj mu jo vrne. Izposodil si jo pri Alešu in ta je zdaj že kar hud, da njegove knjige od nikoder ni . . .“

* * *

„Miha, če bi zdajle segel v desni žep pri hlačah, pa potegnil iz njega deset funtov, potem bi segel v levi žep in našel v njem pet funtov, bi lahko takoj vrnil tistih petnajst funtov, ki si mi jih dolžan. Kaj rečeš na to?“

„To-le rečem: Če bi našel v žepih toliko denarja, bi dejal, da hlače niso moje.“

* * *

Kuharica: „Zakaj je zdaj pri vas mleko cenejšje?“

Mlekarica: „Zdaj imamo v hiši vodovod.“

* * *

„Priložnost imam, da se oženim z bogatim dekletom, ki je pa nič kaj ne maram. Enako priložnost imam, da vzamem revno deklico, ki jo srčno ljubim. Svetuj mi, prijatelj, kaj naj naredim.“

„Poslušaj svoje srce in vzemi revno dekle. Mene pa z ono drugo seznanj.“

* * *

Stric: „Zakaj se pa ne umivaš, Jakec? Okoli ust se ti dobro pozna, kaj ste imeli danes za kosilo.“

Jakec: „Če res veste, stric, kaj smo jedli, pa povejte.“

Stric: „Prav lahko ti povem. Godljo ste jedli.“

Jakec: „Nak, stric! Godljo smo jedli že včeraj.“